

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ
จังหวัดกาญจนบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
มิถุนายน 2555

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ
จังหวัดกาญจนบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

มิถุนายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ
จังหวัดกาญจนบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
มิถุนายน 2555

วิธาน จีนาภักดี. (2555). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ).กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพูนท์, รองศาสตราจารย์สุภารัตน์ วรทอง.

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านความเป็นธรรมชาติ ด้านการจัดการด้านบุคลากร และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2.นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวม ไม่แตกต่างกัน
- 3.นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน
- 4.นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมไม่แตกต่างกัน
- 5.นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมไม่แตกต่างกัน

DOMESTIC TOURISTS SATISFACTION TOWARDS THE ERAWAN
NATIONAL PARK IN KANCHANABURI

Present in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University

June 2012

Vitan Jeenapak. (2012). *Domestic Tourists Satisfaction Towards the Erawan*

National Park in Kanchanaburi. Master thesis. M.S. (Recreation Management).

Advisor Committee: Assoc Prof. Tawate Piriyaopon, Assoc Prof. Suparat Vornthong.

The purposes of this research were to study *Domestic Tourists Satisfaction Towards the Erawan National Park in Kanchanaburi* in overall and the service of four aspects: the natural, the management, the services provider personnel and the location and the facilities with the following demographic variable: gender, age, education, levels and occupations. The sample group for the study consist of 400 domestic tourists who visited the Erawan National Park in Kanchanaburi . The instrument used for data gathering is a five-scale rating questionnaire. Arithmetic mean, standard deviation,t-test and scheffe's method were utilized for data analysis.

The results of the research were as follow :

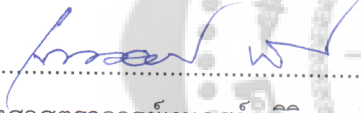
1. Domestic tourists' satisfaction towards Erawan National Park in Kanchanaburi to summarize were in middle level.
2. Domestic tourists' with diffence sex, showed no difference to satisfaction towards Erawan National Park in Kanchanaburi .
3. Domestic tourists' with diffence age, showed no difference to satisfaction towards Erawan National Park in Kanchanaburi .
4. Domestic tourists' with diffence education levels, showed no difference to satisfaction towards Erawan National Park in Kanchanaburi.
5. Domestic tourists' with diffence occupations, showed no difference to satisfaction towards Erawan National Park in Kanchanaburi.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ
จังหวัดกาญจนบุรี
ของ
วิชาน จินากักดี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

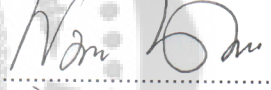

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่ ..2... เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2555

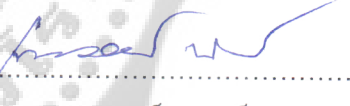
คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ เทเวศร์ พิริยะพูนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภรณ์รัตน์ วรรณทอง)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.สุนรดี นิมเนตติพันธ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เทเวศร์ พิริยะพูนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภรณ์รัตน์ วรรณทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นำชัย เล่วลิ้ม)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ และความกรุณาอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพฤษ์ ประธานควบคุมปริญญาโท และ รองศาสตราจารย์ศุภรัตน์ วรทอง ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ รวมถึงช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิจัย และให้การสนับสนุนผู้วิจัยมาโดยตลอด จนทำให้ผู้วิจัยสามารถทำปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณ คุณสมัศร ภูมิเขต เจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาสันตนาการ ที่คอยให้คำแนะนำ คำปรึกษา ให้ความช่วยมาโดยตลอด รวมถึงเจ้าหน้าที่อุทยานน้ำตกเอราวัณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลของผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ที่สนับสนุนช่วยเหลือผู้วิจัยด้านงบประมาณ โดยตลอด คอยให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ และขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ สาขาการจัดการนันทนาการ รุ่น 7 ทุกคน โดยเฉพาะ คุณศรวิวรรณ ชูบรรจง และ คุณพรจันทร์ โลงนะศุภฤกษ์ ที่คอยเป็นกำลังใจให้เป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ แห่งนี้ หากผลงานวิจัยมีสิ่งดีงามเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขออุทิศสิ่งดีงามแก่ผู้มีพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

วิธาน จีนาภักดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมุติฐานของการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	6
แนวคิดความพึงพอใจ.....	6
ความสำคัญของความพึงพอใจ.....	7
ความพึงพอใจของการให้บริการ.....	8
องค์ประกอบของความพึงพอใจในการบริการ.....	9
การวัดความพึงพอใจในการให้บริการ.....	10
ระดับของความพึงพอใจของผู้รับบริการ.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	11
ความหมายของการท่องเที่ยว.....	11
วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว.....	12
ประเภททรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว.....	13
คุณค่าของการท่องเที่ยว.....	14
ประเภทของการท่องเที่ยว.....	15
ความหมายของนักท่องเที่ยว.....	18
แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการ.....	18
ความหมายของนันทนาการ.....	18
ความสำคัญของนันทนาการ.....	19
ประเภทของนันทนาการ.....	20

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
จุดมุ่งหมายของนันทนาการ.....	21
ประโยชน์ของนันทนาการ.....	22
ข้อมูลของอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ.....	22
ข้อมูลโดยย่อของจังหวัดกาญจนบุรี.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
งานวิจัยต่างประเทศ.....	25
งานวิจัยในประเทศ.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	30
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	50
สรุปผลการวิจัย.....	53
อภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก.....	65
ภาคผนวก ข.....	70
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	72

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและคำร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ.....	34
2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวม และเป็นรายด้าน.....	35
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านความ เป็นธรรมชาติ เป็นรายข้อ.....	36
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการ เป็นรายข้อ	37
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการบุคลากร เป็นรายข้อ	38
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นรายข้อ	39
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ	40
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ.....	41
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	42
10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ	43

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ.....	44
12 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ.....	45
13 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา..	46
14 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ.....	47
15 การทดสอบเป็นรายคู่ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากร จำแนกตามอาชีพ	48

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 องค์ประกอบของความพึงพอใจในการบริการ.....	9
3 ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ.....	11

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การท่องเที่ยวในประเทศไทยเริ่มแพร่หลายเมื่อประมาณ 40 กว่าปีที่ผ่านมามีเริ่มจากเมื่อปี พ.ศ. 2503 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อทำหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศต่อมาเปลี่ยนเป็นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือ ททท. การเดินทางท่องเที่ยวได้แพร่หลายไปยังกลุ่มชนทุกระดับชั้นอย่างรวดเร็วเนื่องจากการพัฒนาการคมนาคมยิ่งทำให้มีการขยายตัวของการท่องเที่ยวออกไปอย่างกว้างขวาง

ปัจจัยที่ทำให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ คือ นโยบายและการสนับสนุนจากภาครัฐ ความร่วมมือของผู้ประกอบการภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการโฆษณาประชาสัมพันธ์แพร่หลายในรูปแบบต่างๆ เช่น โครงการท่องเที่ยวไทยในปี พ.ศ.2530 ปีแห่งการรณรงค์วัฒนธรรมไทยในปี พ.ศ.2537 และปี AMAZING THAILAND ในปี พ.ศ.2541-2542 เป็นต้น การสนับสนุนการเดินทางการท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นซึ่งกิจกรรมเที่ยวทั่วไทยไปได้ทุกเดือนเป็นการกระจายรายได้ออกสู่ภูมิภาค ทำให้เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดผลดีต่อการท่องเที่ยวของประเทศเป็นอย่างมากโดยเฉพาะต่างจังหวัด ซึ่งจังหวัดต่างๆ ของแต่ละภูมิภาคต่างก็มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีจุดเด่นเป็นที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวได้อย่างหลากหลายและแตกต่างกันไป (กี วรกรวิน; พิพัฒน์ นวลอนันต์; และพิเศษ เสนาวงษ์. 2547: 7)

กาญจนบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันตกของประเทศไทยซึ่งมีเรื่องราวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และภูมิศาสตร์ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของประเทศ นอกจากนั้นแล้วจังหวัดกาญจนบุรียังมีทรัพยากรที่เรียกว่ามรดกทางธรรมชาติอีกมากมายด้วยพื้นที่ทั้งหมดประกอบด้วยพื้นที่ประมาณร้อยละ 54.78 ซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่ป่ามากเป็นอันดับ 5 ของประเทศ และด้วยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง ทำให้พื้นที่ในจังหวัดกาญจนบุรี ได้รับประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติจำนวน 6 แห่งซึ่ง 1 ในนั้นคือ อุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ

น้ำตกที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุดนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ลักษณะเป็นน้ำตกหินปูนสีเหลือง สายน้ำใสสะอาด บางช่วงเป็นแอ่งน้ำจนน้ำมีสีเขียวมรกตยาม แดดส่องจึงเกิดสีสนิมที่งดงามเป็นอย่างมากภายใต้ป่าใหญ่ที่ไม่รกครึ้มมากเกินไปนักสภาพแวดล้อมอยู่อย่างร่มรื่นเย็นสบาย บทความข้างต้นนั้น เป็นคำกล่าวที่เปรียบเทียบความสวยงามของ อุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณซึ่งอยู่ในพื้นที่อำเภอศรีสวัสดิ์และอำเภอไทรโยคจังหวัดกาญจนบุรีซึ่งประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่16 มิถุนายน พ.ศ.2518 น้ำตกเอราวัณมีลักษณะเป็นภูเขาสูงชันภูเขาส่วนใหญ่เป็นหินปูนมีลำห้วยสำคัญไหลผ่านซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำหลายสายน้ำตกเอราวัณเป็นน้ำตกที่ใหญ่

และสวยงามระยะทางของสายน้ำตกยาว 1,500 เมตรติดต่อกันแบ่งเป็นชั้นๆได้ 7 ชั้น แต่ละชั้นมีความสวยงามของแมกไม้ตลอดลำกับเสียงนกป่าในชั้น 7 ชั้นบนสุดจะมีรูปร่างคล้ายหัวช้างเอราวัณ (จิตร บุญตา. 2552 สัมภาษณ์)

ด้วยความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรรวมถึงความงดงามของน้ำตกเอราวัณที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้อุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจเดินทางไปท่องเที่ยวติดอันดับของจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยจึงอยากศึกษาถึงความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ว่ามีความพึงพอใจในด้านใดรวมถึงแนวคิดและข้อเสนอแนะโดยนำผลวิจัยไปเป็นแนวทางพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เปี่ยมด้วยความอุดมสมบูรณ์สืบไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมาย เพื่อการศึกษา ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี

ความสำคัญในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อนำข้อมูลไปเป็นข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวว่ามีความประทับใจด้านใดเพื่อทางอุทยานจะได้รักษาระดับความประทับใจรวมถึงการต่อยอดให้เกิดความประทับใจยิ่งขึ้น รวมไปถึงแนวทางในการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เปี่ยมไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติสืบไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 900 คนต่อวัน วัน ในปี 2551 คิดเป็นจำนวนประชากรที่ 81,000 คน (จิตร บุญตา. 2552 สัมภาษณ์)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี โดยการเปรียบเทียบตารางประมาณการกลุ่มตัวอย่าง เครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970: 610) ได้จำนวน 398 คน โดยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

- 1.1 เพศ
- 1.2 อายุ
- 1.3 ระดับการศึกษา
- 1.4 อาชีพ

2. ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี

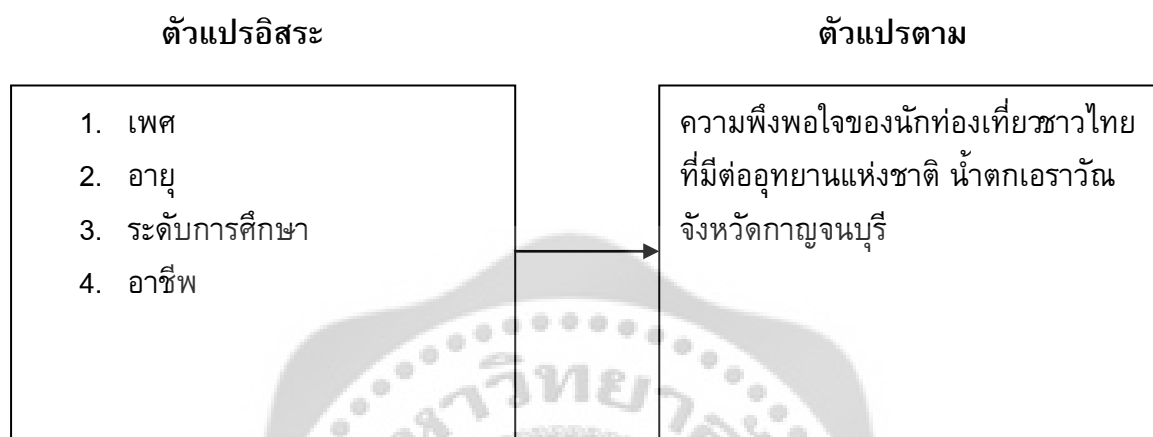
นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกดี ทัศนคติที่ดี หรือความรู้สึกส่วนตัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี
2. นักท่องเที่ยวชาวไทย หมายถึง บุคคลที่มีสัญชาติไทยเดินทางไปท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อการพักผ่อนจากการเรียน การทำงาน
3. เพศ หมายถึง
 - 3.1 ชาย
 - 3.2 หญิง
4. อายุ หมายถึง ช่วงอายุของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้
 - 4.1) น้อยกว่า 25 ปี
 - 4.2) 25 – 34 ปี
 - 4.3) 35 – 44 ปี
 - 4.4) 45 – 54 ปี
 - 4.5) สูงกว่า 54 ปี
5. ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาสูงสุดของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ นักท่องเที่ยวชาวไทยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่
 - 5.1) การศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 5.2) การศึกษาในระดับปริญญาตรี
 - 5.3) การศึกษาที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี
6. อาชีพ หมายถึง การทำงานเพื่อหารายได้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยหรือภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม
 - 6.1) นักเรียน / นักศึกษา
 - 6.2) ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

6.3) พนักงานบริษัท/ รับจ้าง

6.4) ประกอบธุรกิจส่วนตัว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณแตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณแตกต่างกัน
3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณแตกต่างกัน
4. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 1.1 แนวคิดความพึงพอใจ
 - 1.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ
 - 1.3 ความพึงพอใจของการให้บริการ
 - 1.4 องค์ประกอบของความพึงพอใจในการบริการ
 - 1.5 การวัดความพึงพอใจในการให้บริการ
 - 1.6 ระดับของความพึงพอใจของผู้รับบริการ
2. แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
 - 2.1 ความหมายของการท่องเที่ยว
 - 2.2 วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว
 - 2.3 ประเภททรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว
 - 2.4 คุณค่าของการท่องเที่ยว
 - 2.5 ประเภทของการท่องเที่ยว
 - 2.6 ความหมายของนักท่องเที่ยว
3. แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการ
 - 3.1 ความหมายของนันทนาการ
 - 3.2 ความสำคัญของนันทนาการ
 - 3.3 ประเภทของนันทนาการ
 - 3.4 จุดมุ่งหมายของนันทนาการ
 - 3.5 ประโยชน์ของนันทนาการ
4. ข้อมูลของอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ
5. ข้อมูลโดยย่อของจังหวัดกาญจนบุรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

แนวคิดความพึงพอใจ

คำว่า “ความพึงพอใจ” มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษ “Satisfaction” หมายถึงความรู้สึกดีในระดับที่ต้องการ และมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความ ความหมายไว้พอสรุปได้ดังนี้

มอร์ส (Morse. 1958: 19) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่สามารถลดความตึงเครียดของมนุษย์ให้น้อยลง และความตึงเครียดเหล่านั้นเป็นผลมาจากความต้องการของมนุษย์ เมื่อมนุษย์ต้องการมากก็จะเกิดปฏิบัติเรียกร้อง เมื่อใดความต้องการได้รับการตอบสนอง ความตึงเครียดก็จะน้อยลงหรือหมดไปทำให้เกิดความพึงพอใจ

กู๊ด (Good. 1973: 13) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระดับความพอใจซึ่งเป็นผลจากความสนใจ และ เจตคติของบุคคลที่มีต่อคุณภาพและสภาพของงาน

เฟลด์แมน และฮิวจ์ (Felfman and Hugh. 1983: 192) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานคือสิ่งที่แสดงออกหรือ ความรู้สึกในทางบวกที่บุคคลมีต่องานที่ปฏิบัติ

โวล์แมน (จันท์เพ็ญ ตูเทศานนท์. 2542: 47; อ้างอิงจาก Wolman. 1973: 304) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพอใจ คือ ความรู้สึก (Feeling) มีความสุข เมื่อประสบผลตามสำเร็จตามความคาดหวัง ความต้องการจากแรงจูงใจ

ปาริชาติ ตันติวัฒน์ (2538: 17) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจในการทำงานคือ ความรู้สึกของบุคคลต่องานอันเป็นผลจากปัจจัยหรือองค์ประกอบต่างๆในการปฏิบัติงาน เพื่อสนองความต้องการของบุคคลทั้งทางร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสม

สร้อยตระกูล ติวยานนท์ (2542: 133) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจในงานเป็นทัศนคติหรือความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบโดยเฉพาะของผู้ปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวกับงาน จะเห็นได้ว่าเรื่องความพึงพอใจในงานนี้เป็นเรื่องของทัศนคติ หรือเจตคติโดยตรง

วนิชา พักขำ (2543: 19) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติที่ดีต่องาน ซึ่งเกิดจากการสนองความต้องการในปัจจุบันการทำงานด้านต่างๆ ทำให้ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของความพึงพอใจที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นพอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติหรือความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลที่มีต่อปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่บุคคลนั้นๆ ได้รับประสบหรืออยู่ในเหตุการณ์ เช่น สิ่งของ บุคคล สถานที่หรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นได้ทั้งบวกและทางลบ ความพึงพอใจในทางบวกจะทำให้บุคคลนั้นมีความรู้สึกดี มีความประทับใจและรู้สึกผ่อนคลายจากความตึงเครียด นอกจากนี้ยังส่งผลให้มีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญาอีกด้วย ส่วนความพึงพอใจในทางลบซึ่งหมายถึงความไม่พึงพอใจก็จะมีผลในทางตรงกันข้าม

ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ (2546: 90-93) กล่าวถึง ความพึงพอใจของลูกค้า (Customer satisfaction) เป็นความรู้สึกของลูกค้าว่าพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจซึ่งเป็นผลลัพธ์ จากการเปรียบเทียบระหว่างการรับรู้ในการทำงานของผลิตภัณฑ์กับความคาดหวังของลูกค้า (Kotler. 2003 : 61) ถ้าผล

การทำงานของผลิตภัณฑ์ต่ำกว่าความคาดหวังลูกค้าก็จะไม่พึงพอใจ ถ้าผลการทำงานของผลิตภัณฑ์เท่ากับความคาดหวังลูกค้าจะเกิดความพึงพอใจและถ้าผลการ ทำงานของผลิตภัณฑ์สูงกว่าความคาดหวังมาก ลูกค้าก็จะเกิดความพึงพอใจอย่างมาก สรุป จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก คุณค่าที่ผู้บริโภคได้รับจากความคาดหวังที่จะใช้ผลิตภัณฑ์ ส่วนผลประโยชน์จากคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ หรือการทำงานของผลิตภัณฑ์ นั้นนักการตลาดและฝ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า โดยพยายาม สร้างคุณค่าเพิ่ม (Value Added) ทั้งคุณค่าเพิ่มที่เกิดจากการผลิต (Manufacturing) และจาก การตลาด (Marketing) ตลอดจนยึดหลักการสร้างคุณภาพโดยรวม (Total quality) คุณค่าที่ ความแตกต่างทางการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ (Product competitive differentiation) เป็นการ ออกแบบลักษณะต่างๆ ของผลิตภัณฑ์หรือบริษัทให้แตกต่างจากคู่แข่ง ซึ่งความ แตกต่างนั้น จะต้องมีคุณค่าในสายตาของลูกค้าและสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้ ความแตกต่าง ทางการแข่งขันประกอบด้วย

1. ความแตกต่างด้านผลิตภัณฑ์ (Product differentiation)
2. ความแตกต่างด้านบริการ (Services differentiation)
3. ความแตกต่างด้านบุคลากร (Personal differentiation)
4. ความแตกต่างด้านภาพลักษณ์ (Image differentiation)

ความแตกต่างเหล่านี้เป็นตัวกำหนดคุณค่าเพิ่มสำหรับลูกค้า (Customer added value)

คุณค่าผลิตภัณฑ์รวมในสายตาของลูกค้า (Total customer value) เป็นการรับรู้ในรูป ของตัวเงิน ทางด้านเศรษฐกิจ หน้าที่และผลประโยชน์ทางด้านจิตวิทยาที่ลูกค้าคาดหวังที่จะ ได้รับจากตลาด (Kotler. 2003: 60) หรือเป็นผลรวมของผลประโยชน์หรืออรรถประโยชน์ (Utility) จากผลิตภัณฑ์ หรือบริการใดบริการหนึ่ง คุณค่าผลิตภัณฑ์พิจารณาจากความแตกต่าง ทางการแข่งขัน ของผลิตภัณฑ์ซึ่งประกอบด้วย ความแตกต่างด้านผลิตภัณฑ์ ความแตกต่าง ด้านบริการ ความแตกต่าง ด้านบุคลากร และความแตกต่างด้านภาพลักษณ์ ความแตกต่างทั้ง สี่ด้านนี้ก่อให้เกิดคุณค่า ผลิตภัณฑ์ 4 ด้านเช่นกัน คือ คุณค่าด้านผลิตภัณฑ์ (Product value) คุณค่าด้านบริการ (Service value) คุณค่าด้านบุคลากร (Personnel value) และคุณค่าด้าน ภาพลักษณ์ (Image value) คุณค่า ทั้ง 4 ประการรวมเรียกว่า คุณค่าผลิตภัณฑ์รวมในสายตา ของลูกค้า

ความสำคัญของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยทำให้งานสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้า เป็นงานที่เกี่ยวกับการให้บริการ นอกจากผู้บริหารจะดำเนินการให้ผู้ทำงานเกิดความพึงพอใจการ ทำงานแล้ว ยังจำเป็นที่จะต้องดำเนินการที่จะทำให้ผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจด้วย เพราะ ความเจริญก้าวหน้าของงานบริการปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่เป็นตัวบ่ง ชี้ก็คือ จำนวนผู้มาใช้ บริการดังนั้นผู้บริหารที่ชาญฉลาดจึงควรอย่างยิ่งที่จะศึกษาให้ลึกซึ่งถึงปัจจัยและองค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้มาใช้บริการ ยิ่งกว่านั้นการให้บริการนอกจากจะทำให้

ลูกค้าเกิดความรู้สึกอันดีต่อสินค้ายังขยายถึงความรู้สึกอันดีต่อบริษัทลูกค้าจะเกิดความประทับใจซึ่งทุกบริษัทจะให้ความสนใจเพื่อที่จะได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด(นปภา พิธิฐุมกดา. 2551: 29)

ความพึงพอใจของการให้บริการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ มีปัจจัยสำคัญๆ ดังนี้

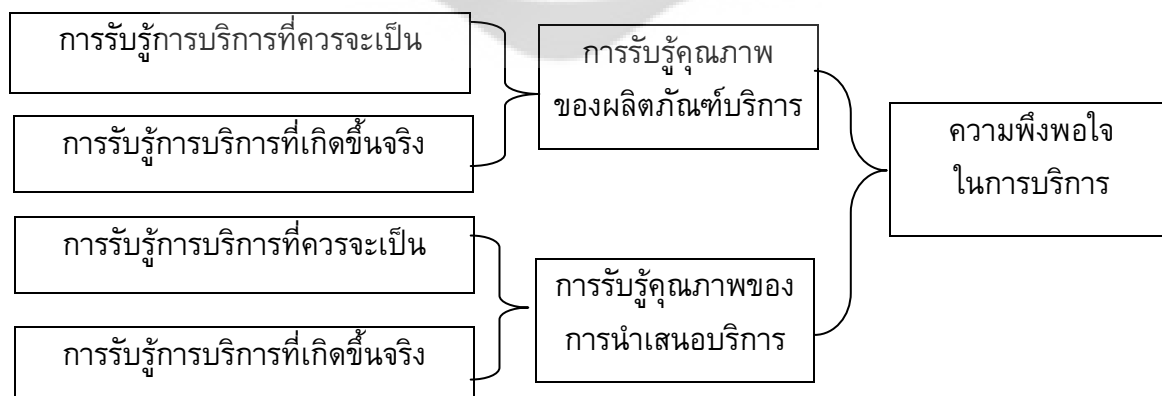
1. ผลลิตภัณฑ์บริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการจะเกิดขึ้น เมื่อได้รับบริการที่มีลักษณะคุณภาพ และระดับการให้บริการตรงกับความต้องการ ความเอาใจใส่ขององค์กรในการออกแบบผลลิตภัณฑ์ด้วยความสนใจในรายละเอียดของสิ่งที่ลูกค้าต้องการใช้ใน ชีวิตประจำวันวิธีการใช้หรือสถานการณ์ที่ลูกค้าใช้สินค้าหรือบริการแต่ละอย่าง และคำนึงถึงคุณภาพของการนำเสนอบริการเป็นส่วนสำคัญในการที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า
2. ราคาค่าบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการขึ้นอยู่กับราคาค่าบริการที่ผู้รับบริการยอมรับหรือพิจารณาว่าเหมาะสมกับคุณภาพของการบริการตามความเต็มใจที่จะจ่าย (Willingnessto pay) ของผู้รับบริการ ทั้งนี้เจตคติของผู้รับบริการที่มีต่อราคาค่าบริการกับคุณภาพของการบริการแต่ละบุคคลอาจแตกต่างกันออกไป
3. สถานที่บริการ การเข้าถึงบริการได้สะดวกเมื่อลูกค้ามีความต้องการยอมก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการบริการทำเลที่ตั้งและการกระจายสถานที่บริการให้ทั่วถึงเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าจึงเป็นเรื่องสำคัญ
4. การส่งเสริมแนะนำบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเกิดขึ้นจากการได้ยินข้อมูล ข่าวสารหรือบุคคลอื่นกล่าวขานถึงคุณภาพของการบริการไปในทางบวก ซึ่งหากตรงกับความเชื่อที่มีอยู่ก็จะรู้สึกดีกับบริการดังกล่าว อันเป็นแรงจูงใจผลักดันให้มีความต้องการบริการตามมาได้
5. ผู้ให้บริการ ผู้ประกอบการ/ผู้บริหารการบริการ และผู้ปฏิบัติงานบริการล้วนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานบริการให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจทั้งสิ้นผู้บริหารการบริการที่วางนโยบายการบริการโดยคำนึงถึงความสำคัญของลูกค้าเป็นหลักย่อมสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจได้ง่าย
6. สภาพแวดล้อมของการบริการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของการบริการมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของลูกค้า ลูกค้ามักจะชื่นชมสภาพแวดล้อมของการบริการที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบอาคารสถานที่ ความสวยงามของการตกแต่งภายในด้วยเฟอร์นิเจอร์และการให้สีสนัการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนตลอดจนการออกแบบวัสดุเครื่องใช้ในงานบริการ
7. กระบวนการบริการ วิธีการนำเสนอบริการในกระบวนการบริการเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า ประสิทธิภาพของการจัดการระบบการบริการส่งผลให้การปฏิบัติงานบริการแก่ลูกค้า มีความคล่องตัว และสนองตอบความต้องการของลูกค้าได้อย่างถูกต้องมีคุณภาพ

องค์ประกอบของความพึงพอใจในการบริการ

ความพึงพอใจในการบริการเกิดขึ้นจากกระบวนการบริการระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ เป็นผลของการรับรู้และประเมินคุณภาพของการบริการในสิ่งที่ผู้รับบริการคาดหวังว่าจะได้รับ และสิ่งที่ผู้รับบริการได้รับจริงจากการบริการในแต่ละสถานการณ์การบริการหนึ่งซึ่งระดับของความพึงพอใจอาจไม่คงที่ผันแปรไปตามช่วงเวลาที่แตกต่างกันได้โดยจิตตินันท์ เตชะคุปต์ (2543: 25-26) แบ่งองค์ประกอบของความพึงพอใจในการบริการออกเป็น ๒ ประการ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการรับรู้คุณภาพของผลิตภัณฑ์บริการ ผู้รับบริการจะรับรู้ว่าคุณภาพบริการที่ได้รับ มีลักษณะตามพันธะสัญญาของกิจการบริการแต่ละประเภทตามที่ควรจะเป็นมากน้อยเพียงใด เช่น แยกที่เข้าพักในโรงแรมจะได้พักในห้องที่จองไว้ ลูกค้ำที่เข้าไปในภัตตาคารจะได้รับอาหารตามที่สั่ง ผู้โดยสารจะสามารถเดินทางจากที่หนึ่งไปสู่จุดหมายปลายทางหนึ่ง หรือลูกค้ำธนาคารจะได้รับการช่วยเหลือด้านสินเชื่อ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นผลิตภัณฑ์บริการที่ผู้รับบริการควรจะได้รับ ตามลักษณะของการบริการแต่ละประเภท ซึ่งจะสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้ำในสิ่งที่ลูกค้ำต้องการ

2. องค์ประกอบด้านการรับรู้คุณภาพของการนำเสนอบริการ ผู้รับบริการจะรับรู้่วิธีการนำเสนอบริการในกระบวนการบริการของผู้ให้บริการมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดไม่ว่าจะเป็นความสะดวกในการเข้าถึงบริการ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้ให้บริการตามบทบาทหน้าที่และปฏิภิกิริยาการตอบสนองการบริการของผู้ให้บริการต่อผู้รับบริการ ในด้านความรับผิดชอบต่องาน การใช้ภาษาสื่อความหมายและการปฏิบัติตนในการให้บริการ เช่น พนักงานโรงแรมต้อนรับแขกด้วยอัธยาศัยไมตรีจิตอันดี และช่วยเหลือแขกเรื่องสัมภาระ พนักงานเสิร์ฟอาหารรับคำสั่งอาหารด้วยความสุภาพเป็นกันเอง พนักงานธนาคารช่วยชี้แจงระเบียบข้อบังคับ การยื่นขอสินเชื่อด้วยความเอาใจใส่ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้ำด้วยไมตรีจิตของการบริการที่แท้จริง ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของความพึงพอใจในการบริการ

ที่มา: จิตตินันท์ เตชะคุปต์. (2543). จิตวิทยาการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. หน้า 26.

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นว่า ความพึงพอใจในการบริการเกิดจากการประเมินคุณค่าการรับรู้คุณภาพการบริการเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์บริการตามลักษณะของการบริการ และกระบวนการนำเสนอบริการในวงจรการบริการระหว่างผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ ซึ่งถ้าตรงกับสิ่งที่ผู้รับบริการมีความต้องการหรือตรงกับความคาดหวังที่มีอยู่หรือประสบการณ์ที่เคยได้รับบริการตามองค์ประกอบดังกล่าว ย่อมนำมาซึ่งความพึงพอใจในการบริการนั้น หากเป็นไปในทางตรงกันข้าม การรับรู้สิ่งที่ผู้รับบริการได้รับจริงไม่ตรงกับการรับรู้สิ่งที่ผู้รับบริการคาดหวัง ผู้รับบริการย่อมเกิดความไม่พึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์บริการ และการนำเสนอบริการนั้นได้

การวัดความพึงพอใจในการให้บริการ

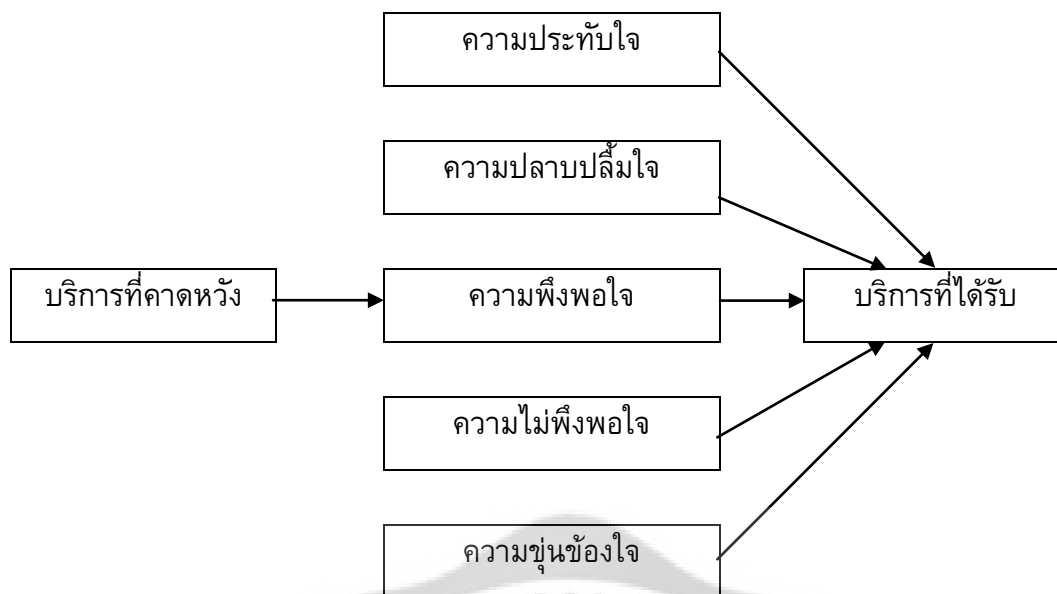
การวัดความพึงพอใจต่อบริการอาจจะกระทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้ (ภาพิสิฐมุกดา, 2551: 29)

1. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง
2. การสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ตอบคำถามตามข้อเท็จจริง
3. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้งก่อนการรับบริการขณะรับบริการและหลังการรับบริการ จะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจต่อการให้บริการนั้นสามารถที่จะวัดได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวก ความเหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของการวัดด้วย จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ

ระดับของความพึงพอใจของผู้รับบริการ

สามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ความพึงพอใจที่ตรงกับความคาดหวัง เป็นการแสดงความรู้สึกยินดี มีความสุขของผู้รับบริการ เมื่อได้รับการบริการที่ตรงกับความคาดหวังที่มีอยู่
2. ความพึงพอใจที่เกินความคาดหวัง เป็นการแสดงความรู้สึกปลื้มใจหรือประทับใจของผู้รับบริการ เมื่อได้รับการบริการที่เกินความคาดหวังที่มีอยู่ สำหรับความไม่พึงพอใจเป็นการแสดงความรู้สึกขุ่นข้องใจ อารมณ์ไม่ดี เนื่องจากไม่ได้รับการตรงกับความคาดหวังในการบริการนั้นๆ ซึ่งสามารถสรุประดับของความพึงพอใจของผู้รับบริการได้ ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ที่มา : จิตตินันท์ เดชะคุปต์. (2543). จิตวิทยาการบริการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หน้า 39.

แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

ตุ้ย ชุมสาย, ม.ล. (2518: 54) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า การท่องเที่ยวและการเดินทางไว้ในหนังสือ “ปฐมบทแห่งการท่องเที่ยว” ว่าการท่องเที่ยวเป็นเรื่องของการเดินทางถ้าไม่มีการเดินทางก็ไม่มีการท่องเที่ยวในพจนานุกรม Webster's third new international dictionary ได้ให้ความหมายของคำว่า Tourism ว่าหมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อความสำราญ และการบริหารงานทางธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า เป็นความต้องการอย่างหนึ่งของคนที่เกิดขึ้น เมื่อมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ

วรรณ วรษ์วานิช (2539: 105) ได้สรุปว่าการท่องเที่ยวนั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 3 ประการ คือ

1. การเดินทางจากถิ่นที่อยู่อาศัยไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว

2. การเดินทางด้วยความสมัครใจ

3. การเดินทางด้วยจุดมุ่งหมายใดๆก็ได้ ที่มีใช้เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้

จะเห็นได้ว่าคำว่า “การท่องเที่ยว” เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง มิได้มีความหมายเป็นเพียงการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนานเท่านั้นแต่ยังหมายถึง การเคลื่อนย้ายของประชากรแห่งหนึ่งไปสู่อีกแห่งหนึ่ง รวมทั้งการเดินทางทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศด้วย

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

วรรณ วรชวานิช(2539: 97) ได้แบ่งวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวออกเป็น 6 ลักษณะ คือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิงเป็นการท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ ประกอบกับความอยากรู้อยากเห็นเพื่อชมทิวทัศน์ วัฒนธรรม ประเพณีชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นต่างๆ หรือท่องเที่ยวไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินบางครั้งเพื่อเป็นการไปเปลี่ยนบรรยากาศและสถานที่พักอาศัยการท่องเที่ยวแบบนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างเช่น ทัศนียภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจสิ่งดึงดูดใจ และความสนใจของสถานที่ในแต่ละแห่ง

2. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน เป็นการใช้เวลาว่างเพื่อพักผ่อนร่างกายและสมองอาจเป็นการพักผ่อนหลังการเจ็บป่วย โดยจะใช้เวลาพักผ่อนให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ สถานที่ไปพักจะเลือกที่สงบ สะดวกสบาย อากาศบริสุทธิ์ เช่น ทะเล ป่า เขา ที่ห่างไกลเสียงอึกทึกครึกโครม

3. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่างๆ ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวด้วย เป็นการศึกษาวีชีวิตความเป็นอยู่ ทั้งในแง่มานุษยวิทยาและสังคมวิทยา เช่น ชมโบราณสถาน ศิลปะ และการแสดงต่างๆ

4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา การท่องเที่ยวแบบนี้มีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ ประการแรก เป็นการไปชมการแข่งขันกีฬาที่น่าสนใจ เช่น กีฬาเทนนิส ฟุตบอล ฯลฯ การแข่งขันกีฬาถึงจะมีการย้ายสถานที่แข่งขัน ก็ยังมีผู้ติดตามชมอยู่เสมอ ประการที่สอง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬา หรือออกกำลังกาย ซึ่งการท่องเที่ยวประเภทนี้ สถานที่ที่ไปจะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้เกิดการท่องเที่ยว เช่น การเดินป่า หรือแถบชายทะเล เป็นต้น

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจการประชุมและการสัมมนาเป็นลักษณะของการเดินทางไปเพื่อธุรกิจหรือสัมมนา ผู้ที่ไปมักจะแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้เพื่อการท่องเที่ยว และสิ่งที่เป็นปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยว คือ ต้องมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีสถานที่พักอาศัย หรือโรงแรมและระบบการคมนาคมที่สะดวก รวดเร็วรวมทั้งมีบริการที่ดีในการมาใช้บริการด้วย

6. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา คือ การที่บุคคลไปต่างประเทศ เพื่อศึกษาดูงาน หรือวิจัย หรือแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย และจะให้อยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานานนับเดือนรวมทั้งการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาภายในประเทศด้วย

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2542 : 6-7) กล่าวว่า ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว (Tourism suppliers) นิยมแบ่งวัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยว ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. การพักผ่อนเมื่อมีเวลาว่าง (Leisure) ได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ (Recreation) วันหยุด (Holiday) เพื่อสุขภาพ (Health) การศึกษา (Study) ศาสนา (Religion) และการกีฬา (Sport)

2. การติดต่อธุรกิจ (Business) ได้แก่ การประชุม (Meeting) การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสนธิสัญญาและความต้องการส่วนตัวของนักท่องเที่ยว เช่น การเดินทาง การพักผ่อน การรับประทานอาหาร การเที่ยวชม การซื้อของที่ระลึก และอื่นๆ ขึ้นอยู่กับกรณีอำนาจในการซื้อของนักท่องเที่ยว มีความพร้อมและเต็มใจที่จะจ่ายตามราคาของสินค้าในขณะนั้น

ชิตจันทร์ หังสสุต (2532 : 8-9) แบ่งความมุ่งหวังของการเดินทางท่องเที่ยวออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. มุ่งหวังในทางกาย คือ มุ่งเดินทางเพื่อการพักผ่อนทางร่างกาย การแสดงกีฬา การสนุกสนาน ชายหาด การพักผ่อนหย่อนใจในไนท์คลับ และด้านรักษาสุขภาพโดยตรง อาจเป็นคำสั่งของแพทย์ หรือคำแนะนำและประโยชน์ของการรักษาตัว เช่น การอาบน้ำแร่เพื่อรักษา เป็นต้น

2. มุ่งหวังในทางศิลปวัฒนธรรม ผู้เดินทางต้องการจะหาความรู้เกี่ยวกับประเทศนั้นๆ รู้เกี่ยวกับดนตรีศิลปะ นิทานพื้นบ้าน การเดินรำ การเขียนภาพ ศาสนา และกิจกรรมวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ

3. มุ่งหวังในมิตรภาพ ผู้เดินทางประสงค์ที่จะเยี่ยมเพื่อนหรือญาติ เพื่อหนีความจำเจ หนีไปจากครอบครัว และเพื่อนบ้านที่อยู่เหิง หรือเพื่อคบเพื่อนใหม่ๆ

4. มุ่งหวังทางฐานะและชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ ต้องการพัฒนาบุคลิกส่วนตัว เช่น การไปประชุม ไปธุรกิจ ไปศึกษาต่อ ไปเพื่อทำอะไรในยามว่าง ไปเพื่อศึกษาที่ได้รับปริญญาบัตร และสนใจในด้านอาชีพหรือวิชาชีพอื่นๆ เป็นเรื่องที่ต้องการจะเรียนรู้

ดังนั้นการท่องเที่ยวที่นำมาปรับใช้เป็นแนวคิดในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ หมายถึง ความต้องการที่จะเดินทางไปยังถิ่นอื่นด้วยวัตถุประสงค์ของคนที่มีความพร้อมและด้วยความสมัครใจ

ประเภททรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว

ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวไว้ในคู่มือพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งเสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้ (ปราโมทย์ เลิศจิตรการุณ. 2550: 17-18)

1. ประเภทโบราณสถานได้แก่ พระราชวังสิ่งก่อสร้างและอาคารที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

2. ประเภทศาสนสถาน ได้แก่ วัด อุโบสถ เจดีย์ เป็นต้น

3. ประเภทธรรมชาติ ได้แก่ ทะเล ชายทะเล ป่าไม้ น้ำตก น้ำพุร้อน เป็นต้น

4. ประเภทศิลปวัฒนธรรมและการศึกษา ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

5. ประเภทสถานเริงรมย์ ได้แก่ โรงละครและการแสดง ย่านกิจกรรมกลางคืน เป็นต้น

6. ประเภทอุตสาหกรรมและหัตถกรรม อาจเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ทำเครื่องเงิน เครื่องจักรสาน เป็นต้น

7. ประเภทอื่นๆ ได้แก่ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนสนุก เป็นต้น

คุณค่าของการท่องเที่ยว

จากการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องของภาครัฐบาลและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตลอดมา ถือว่าการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีความสำคัญมากในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ถือว่า รายได้ที่ได้จากธุรกิจท่องเที่ยวถือว่าเป็นรายได้หลักของประเทศไทย เห็นได้ว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยว ต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยเพิ่มขึ้นจาก 6.95 ล้านคน ในปี พ.ศ.2538 เป็น 7.44 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2539 และในปี พ.ศ. 2546 ที่ผ่านมามีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาสูงถึง 11.16 ล้านคน ทำให้มีรายได้เข้าประเทศมากถึงสามหมื่นห้าพันล้านบาท จะเห็นได้ว่าการส่งเสริม การท่องเที่ยวในประเทศไทย เป็นการเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของประเทศรวมทั้ง ศิลปวัฒนธรรมไทย และสินค้าต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากภูมิปัญญาไทยออกไปให้ชาวโลกได้รู้จักประเทศ ไทยมากขึ้น รวมทั้งเป็นการทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับต่ออาณาอารยะประเทศ ต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งจะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวนั้นมีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและ การเมืองซึ่งจะมีส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและนำความเจริญไปสู่ชนบท(ปราโมทย์ เลิศจิตการุณ. 2550: 18-19)

อย่างไรก็ตาม ตามแนวคิดของสแตนลีย์ ซี. พล็อก (ศิริ ฮามสุโพธิ์. 2543: 62; อ้างอิงจาก Stanley C. Plog. 1974: 55-58) ได้จำแนกประเภทของนักท่องเที่ยวโดยอาศัยหลักจิตวิทยา ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Psychocentrics) หมายถึงนักท่องเที่ยว ที่คิดหรือสนใจแต่ปัญหาเล็ก ๆ ในชีวิตของตนเอง ชอบสถานที่ท่องเที่ยวอันเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี ไม่ต้องการทดลองสิ่งแปลกใหม่ ทั้งที่พัก อาหารและสิ่งบันเทิง และบุคคลใหม่ ๆ ไม่ต้องการพบสิ่ง ยุ่งยากและเหตุการณ์ที่ผิดปกติ
2. นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองปานกลาง (Near psychocentrics) หมายถึง นักท่องเที่ยวประเภทที่อยู่กึ่งกลางระหว่างการเน้นตัวเองและการเดินทางสายกลาง
3. นักท่องเที่ยวประเภทเดินทางสายกลาง (Mid-centrics) หมายถึง นักท่องเที่ยวประเภทที่ ไม่สุดโต่งไปข้างใดข้างหนึ่ง ไม่ชอบผจญภัย แต่ก็ไม่รังเกียจการทดลองสิ่งใหม่ ๆ トラบเท่าที่ไม่ได้ เสี่ยงอันตรายเกินไปหรือไม่ผิดปกติเกินไป นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มนี้
4. นักท่องเที่ยวประเภทของชอบความหลากหลายพอสมควร (Near alliocentrics) หมายถึง นักท่องเที่ยวประเภทที่เป็นกลุ่มอยู่ระหว่างกลุ่มเดินทางสายกลาง และกลุ่มที่มีความสนใจหลากหลาย
5. นักท่องเที่ยวประเภทมีความสนใจหลากหลาย (Allocentrics) หมายถึง นักท่องเที่ยว ประเภทที่สนใจในกิจกรรมหลากหลาย เป็นพวกที่เปิดเผยและมีความมั่นใจตัวเอง ชอบผจญภัย อย่างมากและเต็มใจออกไปเผชิญโลก เผชิญชีวิต การเดินทางกลายเป็นช่องทางในพวกเขาได้แสดง ออกมาซึ่งความอยากรู้อยากเห็นและได้สนองความอยากรู้อยากเห็นของพวกเขาด้วย เป็นกลุ่มที่ ชอบทดลองของใหม่ ๆ ทั้งที่พัก อาหาร การบันเทิงและผู้คนที่แตกต่างกันจากตนเอง ซึ่ง นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลางไม่อาจจะยอมรับได้

เสรี วังสีไพจิตร (2534: 12) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง ผลรวมของปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาจากปฏิสัมพันธ์ หรือการกระทำต่อกันของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ รัฐบาลและชุมชนผู้เป็นเจ้าของบ้านในกระบวนการดึงดูดใจ และต้อนรับขับสู้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนอื่นๆ

วรรณ วรษาณิช (2539: 17) ได้ให้ความหมาย การท่องเที่ยว หมายถึง การที่คนเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ และตลอดระยะเวลาเหล่านั้นได้มีกิจกรรมต่างๆ เกิดขึ้น การไปเที่ยวชมสถานที่ที่สวยงามหรือทัศนียภาพแปลกๆ หรือเดินซื้อสิ่งของต่างๆ เป็นต้น

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 17) ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยว เป็นกระบวนการนันทนาการ (Recreation) รูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่าง (Leisure time) ที่มีการเดินทาง (Travel) เข้ามาเกี่ยวข้องโดยเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งที่มีจุดหมายที่อยู่อาศัย ไปยังอีกที่หนึ่งมักถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมโดยมีแรงกระตุ้น (Motivator) จากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม วิถีประเพณีและด้านสถานะเพื่อการยอมรับนับถือ

ประเภทของการท่องเที่ยว

ศิริ ฮามสุโพธิ์ (2543: 65) ได้กล่าวไว้ว่า ประเภทของการท่องเที่ยว หมายถึง ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวที่จำแนกที่หมายปลายทางของการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยว

ชิตจันทร์ หังสสุต (2532: 9-13) ได้จัดประเภทต่างๆ ของการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุก นักท่องเที่ยวจะใช้เวลาหยุดงานเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น เพื่อพบเห็นสิ่งและอุบัติการณ์ใหม่ๆ เพื่อชมวิวทิวทัศน์อันสวยงาม เพื่อพบเห็นขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น เพื่อสงบอารมณ์กับความสงบของชนบท เพื่อสนุกสนานกับความอีกที่ทึกรึกรึโครมและตึกรามใหญ่โตของเมืองใหญ่ และเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยว และอื่นๆ ที่มีผลเป็นความสนุก

2. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน นักท่องเที่ยวจะใช้วันหยุดเพื่อพักผ่อนโดยไม่ทำอะไร เพื่อขจัดความเมื่อยล้าทั้งกายและทางจิตที่เกิดขึ้นในเวลาทำงานให้หมดสิ้นไปและเรียกพลังกำลังกลับคืนมาสำหรับเริ่มต้นทำงานในคาบใหม่

3. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวที่ปรารถนาจะเรียนรู้ศิลปวิทยาการที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติต่างๆ ในสถาบันหรือสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงหรือในประเทศที่มีวัฒนธรรมที่น่าสนใจของเขาก็จะท่องเที่ยวไปยังประเทศนั้นๆ เพื่อศึกษา พิจารณาชีวิตความเป็นอยู่ในแก่นุชชยวิทยาและสังคมวิทยา เพื่อชมโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เพื่อติดตามความเจริญทางวัตถุ และเทคโนโลยีปัจจุบันและงานฉลอง

4. การท่องเที่ยวเพื่อกีฬา แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

4.1 การท่องเที่ยวเพื่อชมการแข่งขันกีฬาครั้งใหญ่ๆ ของโลก เช่น กีฬาโอลิมปิก กีฬาเอเชียนเกมส์

4.2 การท่องเที่ยวเพื่อไปเล่นกีฬาที่ยังถิ่นที่มีการเล่นกีฬานั้นๆ เช่น ในฤดูหนาว มีหิมะตกมากก็ไปเล่นสกี พ้นฤดูมรสุมก็เป็นเทศกาลเล่นเรือใบ ฤดูร้อนเป็นการปีนเขาและฤดูกาลอื่นๆที่เหมาะสม

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ มีข้อเท็จจริงอยู่ว่า นักท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจมักจะได้จัดเวลาที่ว่างจากการปฏิบัติธุรกิจไว้สำหรับการท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะเป็นเวลาที่ว่างจากการปฏิบัติธุรกิจประจำวัน หรือถือโอกาสอยู่ท่องเที่ยวต่อเมื่อสิ้นการปฏิบัติธุรกิจ

6. การท่องเที่ยวเพื่อประชุมสัมมนา ใน ค.ศ.1967 ตามสถิติขององค์การการท่องเที่ยวโลก ปรากฏว่ามีการประชุมประเภทต่างๆระดับโลกถึง 3,500 แห่ง ผู้เข้าประชุมและผู้ติดตามมีอยู่ประมาณแสนคนในกาจัดวาระการประชุมทั้งหลายเหล่านี้ เกือบจะไม่มีกรยกเว้น ผู้จัดจะต้องมีรายการนำเที่ยวอย่างน้อย 1 ครั้ง ทำให้ผู้เข้าประชุมและผู้ติดตามกลายเป็นนักท่องเที่ยวสมบูรณ์แบบที่เดียวเมืองใดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอยู่แล้ว เช่น พัทยา ก็มักจะได้รับเลือกให้เป็นที่พักประชุม

7. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา บุคคลที่เดินทางไปต่างประเทศเพื่อทำวิจัยในด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และอยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานานนับเดือน ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัย ที่เดินทางไปสอนมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ได้สิทธิหยุดพัก หรือนักศึกษาของมหาวิทยาลัยไปเป็นกลุ่มเพื่อเรียนวิชาพิเศษในต่างประเทศ บุคคลเหล่านั้นนับเป็นนักท่องเที่ยวจำนวนมหาศาล

วรรณางษ์วานิช(2539: 17-18) ได้แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆคือ

1. การท่องเที่ยวภายในประเทศ เป็นการท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ ภายในประเทศ การท่องเที่ยวลักษณะนี้จะต้องมีสิ่งจูงใจหลายอย่าง เช่น ความสวยงามของภูมิประเทศ ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความปลอดภัย ตลอดจนการโฆษณาหรือสิ่งจูงใจโดยเฉพาะของสถานที่นั้น เช่น หลักฐานทางประวัติศาสตร์ หรือศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น เป็นต้น

2. การท่องเที่ยวต่างประเทศ เป็นการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่ต่างไปจากประเทศของตน และต้องผ่านขบวนการระหว่างประเทศหลายอย่าง เช่น ศุลกากร ด่านตรวจคนเข้าเมือง ใช้ภาษาต่างประเทศและอาจจะต้องมีมัคคุเทศก์เป็นผู้นำ การท่องเที่ยวต่างประเทศนี้ขนาดของประเทศเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประเทศที่มีขนาดใหญ่มักจะมีสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวมาก เพราะมีโอกาสที่จะมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งอื่นๆ หลายอย่างมากกว่าประเทศขนาดเล็ก แต่บางครั้งการที่จะต้องเดินทางไกลๆ ก็อาจจะเป็นอุปสรรคหรือทำให้นักท่องเที่ยวหมดความสนใจหรือมีความสนใจน้อยลงก็ได้

การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา คือ การที่บุคคลไปต่างประเทศศึกษา ดูงาน วิจัยหรือแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยและจะอยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานานนับเดือน การท่องเที่ยวประเภทนี้รวมถึงการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาภายในประเทศด้วย จัดว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่หารายได้ให้แก่ประเทศอย่างหนึ่ง วาลีน สมิธ (ศิริ ฮามสุโพธิ์. 2543: 65-66; อ้างอิงจาก Vaiene Smith. 1977: 2-3) ได้จำแนกประเภทของการท่องเที่ยวออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ (Ethnic tourism) การท่องเที่ยวประเภทนี้ประสงค์จะสังเกตการแสดงออกทางวัฒนธรรมและแบบแผนการใช้ชีวิตของประชากรต่างเผ่าพันธุ์ ซึ่งจะรวมไปถึงการไปเยือนบ้านเกิดเมืองนอน การเข้าร่วมพิธีกรรมรำฟ้อนและเข้าร่วมพิธีทางศาสนาต่าง ๆ
2. การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (Environmental tourism) การท่องเที่ยวประเภทนี้คล้ายคลึงกับการท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ กล่าวคือ เป็นการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมาจากแดนไกลให้เข้ามาท่องเที่ยว และข้อนี้จะเน้นสิ่งดึงดูดใจ (Attractions) ที่เป็นสิ่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่าที่จะเน้นชาติพันธุ์มนุษย์ การกลับคืนสู่ธรรมชาติและ การชื่นชมต่อความสัมพันธ์ของผู้คนกับพื้นที่ภพก็อยู่ในกลุ่มนี้ ซึ่งจะรวมการถ่ายภาพการเดินทางไกล การปีนเขา การล่องเรือ การตั้งแคมป์ เป็นต้น
3. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม (Culture tourism) เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัสและการเข้าร่วมใช้ชีวิตชีวิตเก่า ๆ ที่กำลังจะสูญหายไป ในท้องถิ่น เพื่อให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงประวัติความเป็นมา การดำเนินชีวิตที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมของตน เช่น การแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีและงานเทศกาล เป็นต้น
4. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์ (Historical tourism) เป็นการท่องเที่ยวชมพิพิธภัณฑสถานและโบราณวัตถุเก่า ๆ ที่เน้นความรุ่งเรืองในอดีต อาจเป็นการไปชมอนุสาวรีย์ โบสถ์วิหาร วัดต่าง ๆ และการแสดงแสงเสียงเด่น ๆ ในอดีตกาล เป็นต้น
5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business tourism) มีลักษณะเด่นคือ การประชุมหรือการพบปะกันหรือการสัมมนา ซึ่งมักรวมเอาการท่องเที่ยวประเภทอื่นเข้ามาไว้ด้วย เมื่อมีการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจเกิดขึ้น แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งจะมีการท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม แล้วแต่นักท่องเที่ยวจะต้องการอย่างไร
6. การท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการ (Recreational tourism) เป็นการเข้าร่วมในการแข่งขันกีฬา น้ำพุแร่รักษาโรค การอาบแดด และการสมาคมกันในสิ่งแวดล้อมที่ผ่อนคลายจิตใจ สถานที่ดังกล่าว ได้แก่ หาดทราย ชายทะเล การแข่งขันกอล์ฟ ในสนามกอล์ฟชั้นเยี่ยม และการแข่งขันเทนนิส เป็นต้น การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนหย่อนใจโดยเฉพาะ
7. การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentive tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อเป็นรางวัลแก่พนักงาน เพื่อเป็นสวัสดิการของหน่วยงานและบริษัทห้างร้านต่าง ๆ เพื่อการ ดูนาน ประชุม ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และเพื่อนันทนาการ โดยหน่วยงานและบริษัทห้างร้านจะเป็นผู้รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้ทั้งหมด

ความหมายของนักท่องเที่ยว

วินิจฉัย วีรยางกูร (2532 : 6-7) ได้ให้ความหมายไว้ 3 ประเภท คือ

1. นักท่องเที่ยว (Tourists) คือ ผู้มาเยือนชั่วคราว ซึ่งมักจะมาพักอาศัยอยู่ในประเทศที่มาเยือนตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป และการมาเยือนมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1.1 เพื่อพักผ่อน เช่น การบันเทิง พักผ่อนในวันหยุด เพื่อสุขภาพ เพื่อการศึกษา เพื่อประกอบศาสนกิจ และการกีฬา

1.2 เพื่อธุรกิจ

1.3 เพื่อเยี่ยมครอบครัว

1.4 เพื่อราชการ

1.5 เพื่อเข้าประชุม

2. นักทัศนาจร (Excursionist) คือ ผู้ที่เดินทางเยือนเป็นการชั่วคราวและพักอยู่ในประเทศที่มาเยือนไม่เกิน 24 ชั่วโมง

3. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic tourists) คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปไหนก็ตามโดยใช้เส้นทางที่มีได้เข้าพักเป็นประจำวัน และมีระยะทางไม่ต่ำกว่า 60 กิโลเมตร หรือออกไปนอกเขตจังหวัดที่เป็นภูมิลำเนาของตน

แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการ

ความหมายของนันทนาการ

ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของนันทนาการไว้ดังนี้

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 17-18) ได้กล่าวถึงความหมายของนันทนาการพอสรุปได้ดังนี้

1. นันทนาการ หมายถึง การทำให้สดชื่นหรือการสร้างพลังขึ้นมาใหม่ เป็นความหมายเริ่มแรกที่อธิบายว่า การที่บุคคลได้รับประทานอาหารเข้าไปแล้วเปลี่ยนเป็นพลังงาน โดยแรงขับภายใน จะทำให้เขาใช้พลังงานในรูปแบบของการเคลื่อนไหวหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ แล้วก่อให้เกิดการเหนื่อย เมื่อยล้า ดังนั้น บุคคลจึงต้องการนันทนาการเพื่อสร้างพลังขึ้นมาใหม่หรือสร้างความสดชื่นขึ้นมาอีกครั้ง

2. นันทนาการ หมายถึง กิจกรรม (Activities) ที่มีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย การที่บุคคลหรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามความสนใจของตน แล้วก่อให้เกิดผลการพัฒนาอารมณ์ให้เกิดความสุข สนุกสนาน

3. นันทนาการ หมายถึง กระบวนการ (Process) กล่าวคือนันทนาการเป็นกระบวนการในการพัฒนาประสบการณ์ หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลหรือสังคม โดยอาศัยกิจกรรมทางนันทนาการเป็นสื่อ ในช่วงเวลาว่าง โดยที่บุคคลเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ

4. นันทนาการ หมายถึง สวัสดิการสังคม (Social welfare) เป็นสถาบันทางสังคม ซึ่งรัฐบาลและฝ่ายบริหารท้องถิ่นจะต้องมีหน้าที่จัดการให้บริการแก่ชุมชนเพื่อสร้างบรรยากาศของเมืองและของประเทศให้น่าอยู่ มีความอบอุ่น เช่น อุทยานแห่งชาติ ศูนย์เยาวชน สวนสาธารณะ เป็นต้น

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2541: 2-3) ได้ให้ความหมายของนันทนาการไว้ว่า นันทนาการ หมายถึง ประสบการณ์แห่งความสุข ความเพลิดเพลิน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนเรา ที่เลือกประกอบในเวลาว่างจากกิจกรรม เช่น การว่างจากงานประจำ เวลานอนหรือเวลาที่ประกอบกิจกรรมประจำวันตามความสนใจ ตามความพอใจ ไม่หวังผลตอบแทนจากกิจกรรม และควรเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เช่นการเล่นกีฬา การเล่นดนตรี การไปงานเลี้ยงสังสรรค์การท่องเที่ยว ฯลฯ

ซูชีพ เยาวพัฒน์ (2543: 21) ได้ให้ความหมายของนันทนาการไว้ว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่คนเราใช้เวลาว่างจากภารกิจงานประจำโดยเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และกิจกรรมที่ต้องไม่ขัดต่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และกฎหมายบ้านเมือง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาหรือความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จนรู้สึกมีความสุขกลับคืนมาสู่สภาวะปกติ

ความสำคัญของนันทนาการ

เพิ่มศักดิ์ วรรณยางกูร (2547: 22-23) กล่าวไว้ว่า นันทนาการเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะวิถีการดำเนินชีวิตของคนเหล่านั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจนเป็นผลให้ต้องมีปัจจัยที่ห้า อีกหนึ่งอย่างนอกจาก เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และอาหารแล้ว การพักผ่อนก็มีความจำเป็นในชีวิตของคนเราเพิ่มขึ้นอีกอย่างหนึ่ง จากการเปลี่ยนแปลงนี้เองทำให้นันทนาการมีบทบาทและมีความสำคัญต่อสังคมมนุษย์เป็นอย่างมาก ซึ่งความสำคัญของนันทนาการต่อบุคคลและสังคมมีดังนี้

1. ประชากรในสังคม นันทนาการเป็นสิ่งสำคัญในการที่พัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม

2. ครอบครัว เป็นสังคมส่วนย่อยที่สุดในปัจจุบันความจำเป็นในการทำมาหากิน สภาพแวดล้อมที่จะต้องแข่งขันกับเวลาและคนอื่น ๆ ทำให้สมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยมีโอกาสที่จะพบกันมากนัก ดังนั้นกิจกรรมนันทนาการจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสร้างบรรยากาศอบอุ่นในครอบครัว และยังช่วยลดปัญหาการใช้เวลาว่างให้กับสมาชิกในครอบครัวด้วย ทำให้ผู้นำครอบครัวได้ทำบทบาทของตนเองได้ดีขึ้น

3. ชุมชน นันทนาการช่วยพัฒนาชุมชนให้มีความสมบูรณ์หลาย ๆ ด้านด้วยกัน คือ ช่วยสร้างคนให้เป็นสมาชิกที่ดีมีเหตุผล เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความขยันขันแข็งทั้งนี้ เพราะกิจกรรมนันทนาการช่วยให้สมาชิกในสังคมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยลดปัญหาอาชญากรรม ช่วยให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดี และก่อให้เกิดคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ

ประเภทของนันทนาการ

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 37-55) การประกอบกิจกรรมนันทนาการ อาจจะประกอบได้ทั้งในร่มหรือกลางแจ้ง ดังนั้น การแยกระเภทกิจกรรมนันทนาการออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ตามธรรมชาติของกิจกรรมได้ถูกแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. นันทนาการประเภทใช้แรงหรือใช้พลังงาน (Active recreation) เป็นกิจกรรมได้แก่ การกีฬา การเล่นเกมต่างๆ

2. นันทนาการประเภทที่ไม่ต้องใช้แรงหรือใช้พลังงาน (Passive recreation) กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การนั่งฟังดนตรี การชมภาพยนตร์ ซึ่งได้จัดกิจกรรมนันทนาการนั้นๆไว้เป็นหมวดหมู่ได้ 15 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ศิลปหัตถกรรม (Arts and crafts)
2. เกมกีฬา (Games and sports)
3. เต้นรำ (Dance)
4. ท่องเที่ยวทัศนศึกษา (Tourism and traveling)
5. กิจกรรมนันทนาการพัฒนาจิตใจและความสุขสงบ
6. การละคร (Drama)
7. งานอดิเรก (Hobbies)
8. ดนตรี (Music)
9. นันทนาการกลางแจ้ง / นอกเมือง (Outdoor recreation)
10. นันทนาการสังคม (Social recreation)
11. กิจกรรมพิเศษ (Special event)
12. วรรณกรรม (Reading Writing and speaking)
13. งานบริการอาสาสมัคร (Voluntary services)
14. นันทนาการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ
15. กลุ่มสัมพันธ์และมนุษย์สัมพันธ์ (Group process)

นอกจากที่กล่าวแล้ว มีนักวิชาการบางท่านได้แยกประเภทนันทนาการออกไปได้หลายประเภทโดยอาศัยสถานที่ที่จัดกิจกรรมนันทนาการ และลักษณะการจัดเป็นเกณฑ์การแบ่ง เช่น

1. นันทนาการที่จัดขึ้นในบ้านก็เรียกกิจกรรมในบ้าน (Family recreation) เช่น การเล่นนิทาน ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ สะสมแสตมป์ เลี้ยงสัตว์ อ่านหนังสือ ปลูกต้นไม้ หรือจัดงานเลี้ยงสังสรรค์

2. นันทนาการที่จัดในโรงเรียนก็เรียกนันทนาการในโรงเรียน (School recreation) เช่น การเล่นเกม กีฬา วันกีฬา วันขึ้นปีใหม่ วันปิดภาคเรียน ชมรมดนตรี

3. นันทนาการสาธารณะ (Public recreation) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยใช้งบประมาณแผ่นดิน เช่น สนามกีฬา สวนสาธารณะ ห้องสมุด

4. นันทนาการเทศบาล (Municipal recreation) เป็นกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่เทศบาลจัดขึ้นเพื่อบริการประชาชน โดยใช้เงินเทศบาล เช่น จัดสนามกีฬา สวนสัตว์

5. นันทนาการชุมชน (Community recreation) คล้ายกับเป็นการจัดกิจกรรมนันทนาการเทศบาล เพียงแต่ว่า เป็นการบริการชุมชน จะต้องคำนึงถึงลักษณะของชุมชน เพื่อจัดกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับชุมชน

6. นันทนาการในชนบท (Rural recreation) นันทนาการที่จัดขึ้นจัดให้กับชนบทที่มีเวลาว่างมาก ซึ่งการจัดกิจกรรมนั้นเป็นการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับความรู้และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

7. นันทนาการในโรงงาน (Industrial recreation) เป็นนันทนาการที่จัดขึ้นเพื่อคณงานกรรมกร ลูกจ้างในโรงงาน เป็นการพัฒนาศักยภาพของคณงานและเป็นการผ่อนคลายหลังการทำงาน

8. นันทนาการในโรงพยาบาล (Hospital recreation) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงพยาบาล เป็นกิจกรรมให้ผู้ป่วยเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน

9. นันทนาการเกี่ยวกับการค้า (Commercial recreation) เป็นนันทนาการเพื่อการค้า บุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมต้องเสียเงิน เพื่อซื้อความบันเทิง เช่น การชมภาพยนตร์

10. นันทนาการอาสาสมัคร (Voluntary recreation) ได้แก่ นันทนาการที่บุคคลเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน นอกจากความพึงพอใจ

11. นันทนาการที่เป็นอาชีพ (Professional recreation) นันทนาการเป็นอาชีพรวมถึงบุคคลที่มีหน้าที่ในการจัดนันทนาการ เช่น อ.ส.ม.ท. ผู้นำ Y.M.C.A. ที่ทำเป็นอาชีพเพราะว่าได้เงินจากการทำกิจกรรมนันทนาการ

จุดมุ่งหมายของนันทนาการ

นันทนาการเป็นกิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง ในการเลือกกิจกรรมนันทนาการมักเป็นการเลือกโดยความสนใจส่วนตัวเฉพาะบุคคลซึ่งมีความพอใจ ซึ่งแต่ละบุคคลอาจมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. สนองความต้องการพื้นฐานทางจิตใจ (ความสำเร็จ ความมั่นคง ความรัก ความยอมรับ ความปลอดภัย) พัฒนาอารมณ์สุข
2. เสริมสร้างสุขภาพ ผ่อนคลายความตึงเครียดทางร่างกายและจิตใจ
3. ส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกภายในครอบครัว ส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อบุคคลรอบข้าง
4. เสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ เพิ่มพูนประสบการณ์
5. ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีและสมาชิกที่ดีของสังคม ส่งเสริมการแสดงออกแห่งตน คุณภาพชีวิต ความเป็นมนุษยชาติ การเป็นพลเมืองดี

ประโยชน์ของนันทนาการ

ปัจจุบันมีผู้ให้ความสนใจในเรื่องของนันทนาการมากขึ้น เนื่องจากการเข้าใจที่ถูกต้อง การเล็งเห็นประโยชน์และความจำเป็นของกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อตนเอง นันทนาการช่วยให้บุคคลได้ผ่อนคลายความเครียด หรือความจำเจที่เกิดจากการทำงานซึ่งอาจเป็นการพักผ่อนในด้านร่างกายหรือจิตใจ เพื่อให้มีสภาพพร้อมที่จะกลับไปทำงานใหม่อีกครั้ง อีกทั้งช่วยให้บุคคลมีพัฒนาการทั้งจิตใจและร่างกาย ไปสู่ความสำเร็จ
2. ประโยชน์ต่อครอบครัวและบุคคลแวดล้อม หากคนในสังคมมีอารมณ์ดีปัญหาที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งระหว่างบุคคลก็ลดลง มีความสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกเกิดขึ้น ก่อให้เกิดความรัก ความเข้าใจ ความสามัคคี กลมเกลียวระหว่างบุคคลในครอบครัวและที่ทำงานเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ให้มั่นคงและยั่งยืน
3. ประโยชน์ต่อสังคม เมื่อคนในสังคมมีความเข้าใจกันดี ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ความขัดแย้งระหว่างหมู่คณะ ปัญหาอาชญากรรมและการเอารัดเอาเปรียบกันก็ลดลง เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงและปลอดภัยในสังคม อีกทั้งยังยกระดับจิตใจของคนในสังคม ส่งเสริมสร้างสรรค์ทำเนียบ ประเพณีและวัฒนธรรมซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งในสังคมและประเทศชาติ

ข้อมูลของอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ

อุทยานแห่งชาติเอราวัณ มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอเมือง อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี น้ำตกเอราวัณ เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศด้วยอาณาเขตอันกว้างขวาง ประกอบไปด้วยภูเขาสูง หน้าผา น้ำตกเอราวัณ และน้ำตกอื่น ๆ ถ้ำ และทิวทัศน์ที่งดงามตามธรรมชาติ ทั้งการคมนาคมที่สะดวก จึงทำให้อุทยานฯ เอราวัณ เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวเป็นอันมาก โดยมีเนื้อที่ประมาณ 550 ตารางกิโลเมตร หรือ 343,750 ไร่ (นิพัทธ์พงษ์ชวนชื่น, 2544: ออนไลน์)

ประวัติความเป็นมา

สมัย ๕ พจนฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีได้มีมติการประชุมเมื่อ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2502 ให้กระทรวงเกษตร (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในปัจจุบัน) ดำเนินการจัดตั้ง ป่าเทือกเขาสลอบ ท้องที่จังหวัดกาญจนบุรี และป่าอื่นๆ ในท้องที่จังหวัด ต่าง ๆ รวม 14 ป่า ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้จึงได้ส่งเจ้าหน้าที่ไป ดำเนินการสำรวจหาข้อมูลเบื้องต้น ตั้งแต่ พ.ศ. 2504 - 2515 โดยใช้บริเวณ น้ำตกเอราวัณ เป็นศูนย์กลางการสำรวจ พบว่าบริเวณป่าเทือกเขาสลอบ จัง หวัดกาญจนบุรี มีธรรมชาติที่สวยงามเป็นพิเศษและมีทรัพยากรธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์ ตามรายงานผลการสำรวจอุทยานแห่งชาติเขาสลอบ ลงวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ.2516 ของนายวิจารณ์ สารนาท นักวิชาการป่าไม้โท แต่ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตหวงห้ามที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนด เขตหวงห้ามที่ดิน ในท้องที่อำเภอเมือง อำเภอวังขนาย

อำเภอบ้านทวน และอำเภอวังกะ จังหวัดกาญจนบุรี ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 55 ลงวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2481 โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาดัง กล่าว กรมป่าไม้จึงรายงานให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งให้กระทรวงกลาโหมและกระทรวงมหาดไทย ตามหนังสือ ที่ กษ 0705/20251 และ 20252 ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ.2515 ขอเพิกถอนพื้นที่เขตหวงห้ามที่ดินบางส่วนที่เป็นป่าเทือกเขาสลอบ เพื่อเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 6/2517 เมื่อ วันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ.2517 เห็นชอบให้ดำเนินการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติได้ และให้ใช้ชื่อว่า “ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ ” ตามความนิยมและคุ้นเคยของประชาชนที่รู้จัก น้ำตกเอราวัณ เป็นอย่างดี กระทรวงกลาโหมแจ้งไม่ขัดข้องตามหนังสือกระทรวงกลาโหม ที่ กท0318/23505 ลงวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ.2517 และกระทรวงมหาดไทยไม่ขัดข้อง กรมป่าไม้จึงได้ดำเนินการ ขอเพิกถอนที่ดินหวงห้ามบริเวณดังกล่าว โดยมีพระราชกฤษฎีกาเพิกถอน ที่ดินหวงห้ามดังกล่าวลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ.2518 และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าเขาสลอบ ใน ท้องที่ตำบลไทรโยค ตำบลท่าเสา ตำบลลุ่มลุ่ม อำเภอไทรโยค ตำบลหนองเป็ด ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ และตำบลช่องสะเดา อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรีให้เป็นอุทยานแห่งชาติในปี พ.ศ. 2518 ซึ่งประกาศไว้ใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 92 ตอนที่ 114 ลงวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ.2518 นับเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งที่ 11 ของประเทศ (นิพัทธ์พงษ์ ชวนชื่น. 2544: ออนไลน์)

จุดเด่นที่น่าสนใจ

น้ำตกเอราวัณ เป็นลักษณะน้ำตกที่มีระยะทางยาวประมาณ 1,500 เมตร ติดต่อกันซึ่งแบ่งออกเป็นชั้นๆ ได้ 7 ชั้นด้วยกัน แต่ละชั้นมีความสวยงามมีหินไปด้วยแมกไม้หนาพันธุ์ทั้งเถาวัลย์ พันเกี่ยว ทอดตัวไปบนต้นไม้ใหญ่ กล้วยไม้ป่าหลายชนิดบนคาบไม้ สายธาร น้ำที่ไหลตกลดหลั่นลงมาบนโขดหินสู่แอ่งน้ำเบื้องล่าง เสียงสาดซ่า คลอเคล้าด้วยเสียงเรียกของนกป่า ทำให้สภาพความเป็นธรรมชาติ สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น นับเป็นบรรยากาศที่เรียกเอาความมีคุณค่าของป่า เขา ลำเนาไพรซึมซับเข้าสู่อารมณ์ผู้เฝ้ามองความสันโดษ และรักธรรมชาติโดยแท้จริงในชั้นที่ 7 เป็นชั้นบนสุดของน้ำตก เมื่อมีน้ำตกไหลป่าจะมีรูปคล้ายหัวช้างเอราวัณ จนคนทั่วไปรู้จักและขนานนามว่า “ น้ำตกเอราวัณ ”

น้ำตกผาลัน เป็นน้ำตกชั้นเดียวจะมีน้ำเฉพาะในฤดูฝนเท่านั้น

ถ้าพระธาตุ เป็นถ้ำมืดที่สวยงาม มีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 790 เมตร อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 12 กิโลเมตร (ทวาริณีไทย. 2548: ออนไลน์)

ลักษณะภูมิประเทศ

อุทยานแห่งชาติเอราวัณ มีลักษณะพื้นที่เป็นภูเขาสูงชันอยู่ สูงจากระดับน้ำทะเล ตั้งแต่ 165 - 996 เมตร สลับกับพื้นที่ราบโดย ภูเขาส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาหินปูน (Lime Stone) ในแถบตะวันออกของพื้นที่จะยกตัวสูงชันเป็นแนว โดยเฉพาะบริเวณใกล้น้ำ ตกเอราวัณจะมีลักษณะเป็นหน้าผา ในพื้นที่ซีกตะวันออกนี้จะมี ลำห้วยที่สำคัญคือ ห้วยมองไล่ และห้วยอมตะลา ซึ่งไหลมาบรรจบกัน กลายมาเป็น น้ำตกเอราวัณ ทางตอนเหนือของพื้นที่จะพบ ห้วยสะเตะและห้วยหนองมน โดยห้วย สะเตะจะระบายน้ำลงสู่ เขื่อนศรีนครินทร์ ส่วนห้วยหนองมนจะไหลไปรวมกับห้วยไทรโยค ก่อให้เกิดน้ำตกไทรโยคส่วนทางทิศใต้เป็นต้นกำเนิดของลำ ห้วยหลายสาย เช่น ลำห้วยเขาพัง เป็นต้น ก่อให้เกิดน้ำตกที่สวยงาม ซึ่งเรียกว่า น้ำตกเขาพัง หรือน้ำตกไทรโยคน้อย (ทวารวดี. 2548: ออนไลน์)

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของอุทยานแห่งชาติเอราวัณ แบ่งออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้

1. ฤดูฝน ระหว่างเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม
2. ฤดูหนาว ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-มกราคม
3. ฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน

อุทยานแห่งชาติเอราวัณ ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วยพัดพาให้เกิดฝน แต่เนื่องจาก พื้นที่อยู่ในเขตเงาฝน จึงมีปริมาณฝนตกไม่มากนักและอากาศ ค่อนข้างร้อน จากลักษณะอากาศดังกล่าว จึงไม่เป็นปัญหาต่อการเที่ยวชม อุทยานแห่งชาติเอราวัณ สามารถไปเที่ยวได้ทุกฤดู (ทวารวดี. 2548: ออนไลน์)

พันธุ์ไม้และสัตว์ป่า

สภาพป่าที่น้ำตกเอราวัณส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ประกอบด้วยพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ มะค่าโมงตะเคียนทอง ประดู่ กว้าว มะกอก ตะแบก ฯลฯ นอกนั้นเป็นป่าเต็งรัง มีพันธุ์ไม้ คือ เต็ง รัง เหียง พลวงพยอม มะค่า เต้ เป็นต้น

สัตว์ป่าประกอบด้วยสัตว์นานาชนิด ได้แก่ นกแว่น นกกระแต เต้แว๊ด ไก่ฟ้าพญาลอ นก กระปูด นกกางเขนดง นกสาริกา นกขุนทอง ชะนี กวาง อีเก้ง ไก่ป่า หมูป่า กระต่ายป่า กระรอกบิน เสือ เป็นต้น (ทวารวดี. 2548: ออนไลน์)

การเดินทาง

การเดินทางไปน้ำตกเอราวัณ สามารถใช้เส้นทางได้ 2 ทาง ดังนี้

1. เริ่มต้นจากตัวจังหวัดกาญจนบุรี ไปตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 23 ถึงเขตการไฟฟ้า ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเขื่อนศรีนครินทร์ ข้ามสะพานไปยังตลาดเขื่อนศรีนครินทร์ แล้วจึงเลยเข้าไปยังที่ทำการ อุทยานฯ ระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 66 กิโลเมตร ถึง น้ำตกเอราวัณ

2. ถ้าเดินทางมาจากอุทยานแห่งชาติไทรโยค จะมีเส้นทางบริเวณบ้านวังใหญ่อยู่ตอนใต้ของน้ำตกไทรโยคน้อยประมาณ 6 กิโลเมตร ลัดออกไปบ้านโป่งปิดบริเวณเขื่อนท่าทุ่งนา ระยะทางประมาณ 19 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามถนนหมายเลข 323 อีกประมาณ 30 กิโลเมตร ก็จะถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติ (ทัวร์อินไทย. 2548: ออนไลน์)

ข้อมูลโดยย่อของจังหวัดกาญจนบุรี

เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางที่มีผู้คนนิยมเดินทางไปท่องเที่ยว เต็มไปด้วยเรื่องราวในอดีตที่น่าสนใจเป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่ยุคก่อนประวัติศาสตร์เป็นสถานที่ตั้งของสะพานข้ามแม่น้ำแควซึ่งเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของไทยในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 และมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นป่าเขาลำเนาไพรหรือน้ำตก

กาญจนบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 129 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 19,473 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่ามีทั้งป่าโปร่งและป่าดงดิบ มีแม่น้ำสำคัญสองสายคือ แม่น้ำแควใหญ่และแม่น้ำแควน้อยซึ่งไหลมาบรรจบรวมกันเป็นแม่น้ำแม่กลองที่บริเวณอำเภอเมืองกาญจนบุรี แบ่งการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอบ่อพลอย อำเภอเลาขวัญ อำเภอพนมทวน อำเภอไทรโยค อำเภอสังขละบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง อำเภอทองผาภูมิ อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอหนองปรือและอำเภอห้วยกระเจา การเดินทางไปจังหวัดกาญจนบุรีสามารถไปได้หลายเส้นทาง ดังนี้

1. รถโดยสารปรับอากาศ ออกจากสถานีขนส่งสายใต้ รถปรับอากาศชั้นหนึ่ง (วิ่งสายใหม่ เส้นทางนครราชสีมา-นครชัยศรี)
2. รถไฟออกจากสถานีรถไฟบางกอกน้อย วันละ 2 เที่ยว เวลา 07.40 น. และ 13.50 น. แวะจอดที่สถานีกาญจนบุรีสะพานข้ามแม่น้ำแควท่ากิเลน สถานีน้ำตก ใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมงครึ่ง
3. การเดินทางภายในจังหวัด สถานีขนส่งกาญจนบุรี ถ.แสงชูโต มีบริการรถโดยสารภายในจังหวัดที่ค่อนข้างสะดวก มีรถโดยสารไปยังอำเภอต่างๆ เช่น อำเภอบ่อพลอย อำเภอหนองปรือ อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี หรือเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เช่น น้ำตกเอราวัณ น้ำตกเขาพัง น้ำตกไทรโยคใหญ่ (กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี 2551: ออนไลน์)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

อเดย์ และแอนเดอร์เซน (สมจิต กาหวางค์. 2541: 48-49; อ้างอิงจาก Aday; & Andersen. 1958) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 524 คน ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางการแพทย์และบริการบำบัด พบว่า การให้บริการด้วยบุคลากรแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ส่วนให้ร้อยละ 75 อยู่ในระดับดี แต่การ

บริการด้านบำบัดอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเฉพาะการให้บริการสวนสาธารณะและกิจกรรมนันทนาการบำบัดในสวนสาธารณะมีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

ยุง; และฟลาวเวอร์ (ซูลีพร ไกรเวียง. 2531: 81-83; อ้างอิงจาก Young; & Flowers. 1978: A) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวใน Cook Country Forest Preserve District (CCFPD) สหรัฐอเมริกา โดยสอบถามนักท่องเที่ยวจำนวน 630 คน ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของพึงพอใจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาและป้องกันผลกระทบอันเกิดจากการท่องเที่ยว ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละพบว่านักท่องเที่ยวพึงพอใจต่อพื้นที่และลักษณะของป่าไม้ตามธรรมชาติเป็นอันดับหนึ่ง ร้อยละ 80 สภาพโดยธรรมชาติเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 65 สำหรับด้านอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกสถานที่พัก และบริการ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50,55 และ53 ตามลำดับ

อีไล (Ealine.1984: 30-40) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อนันทนาการ และสวนสาธารณะของเอกชนในนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการสำรวจประชาชนที่มาท่องเที่ยว จำนวน 980 คน โดยใช้แบบสอบถามเพื่อทราบความพึงพอใจในการบริการ การนันทนาการและสภาพสวนสาธารณะ พบว่าประชาชนที่เป็นผู้หญิงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 68.82 ความพึงพอใจในด้านการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมากทั้งเพศหญิงและเพศชาย ใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 50 สำหรับอาชีพส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งทางด้านสภาพพื้นที่และการนันทนาการ รองลงมาข้าราชการ นักเรียน นักศึกษาสำหรับความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป มีความเห็นว่าควรปรับปรุงพัฒนาในด้านผู้ให้บริการการรักษาความปลอดภัย และเครื่องอำนวยความสะดวกให้ทันสมัยมากกว่าที่เป็นอยู่

เฮนดี และคณะ (Hendee & Others. 1984: 60-64) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว จำนวน 140 คน ที่ไปท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าแถบตะวันตกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา 3 แห่ง โดยการสอบถามและสัมภาษณ์ พบว่านักท่องเที่ยวร้อยละ 40 เห็นด้วยกับการจ่ายค่าธรรมเนียมในการเข้าไปท่องเที่ยวป่า เพื่อจะได้มีเงินใช้ในการพัฒนา บำรุงรักษาแต่เรื่องการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว และการส่งเสริมให้เอกชนมาลงทุนเพื่อพัฒนา มีความเห็นด้วยน้อยประมาณร้อยละ 10 เท่านั้น และเห็นด้วยกับการลดผลกระทบในพื้นที่ โดยวิธีการกระจายกลุ่มนักท่องเที่ยวมากกว่า

วัตสัน (Watsom. 1997: 3251) ศึกษาเรื่องผลกระทบของทัศนคติและแรงจูงใจของการใช้เวลาว่างที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ การออกกำลังกายของนักศึกษาใน วิทยาลัย ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ใช้เวลาว่างวันละ 2-3 ชั่วโมง ในการดูโทรทัศน์ หรือทำกิจกรรมที่ไม่มีการเคลื่อนไหว ซึ่งเขาสรุปได้ว่า นักศึกษามีเวลาว่าง แต่ไม่ได้ใช้เวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ การออกกำลังกายขาดทัศนคติที่ดี ขาดแรงจูงใจ ตลอดจนไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการการออกกำลังกาย เพื่อนันทนาการ

ปาร์คเกอร์ (Parker. 1999: 1118-1119-A) ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของ เยาวชนในเมืองยองเกอร์ (Younger) มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในสถานที่ท่องเที่ยว โดยทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชน อายุระหว่าง 12-20 ปี จำนวน 480 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12-20 ปี และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยพิจารณาที่เกณฑ์ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ผลการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในสถานที่ท่องเที่ยวถูกต้องมากที่สุด จากการทดสอบทางสถิติ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในประเทศ

ชลิตรา รัตน์นะ (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อเปรียบเทียบอันดับความต้องการโดยแยกตามเพศ อายุ สถานภาพบุคคลและรายได้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ข้าราชการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 350 ปรากฏผลดังนี้ บุคลากรชายที่มีอายุ 30 ปีลงมา สถานภาพโสด มีรายได้ต่ำกว่า 7,300 บาท และมีรายได้ตั้งแต่ 13,680 บาทขึ้นไป มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม กีฬา และกรีฑาสูงสุด กิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุดคือ กิจกรรมประเภทวรรณกรรม (อ่าน พุด เขียน) ส่วนบุคลากรหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 31-40 ปี มีสถานภาพสมรส และมีรายได้ระหว่าง 7,300-13,040 บาท มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยวทัศนศึกษาสูงสุดกิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุดคือประเภทวรรณกรรม(อ่าน พุด เขียน)

ศศิธร จันลา (2544: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการสวนสัตว์ในเขตเมืองในทัศนะของผู้ใช้บริการ: กรณีศึกษา สวนสัตว์ดุสิต พบว่าการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะทางเศรษฐกิจ/สังคม ได้แก่ รายได้ อาชีพและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม / การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสวนสัตว์ดุสิต กับความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดการสวนสัตว์ดุสิต พบว่า อายุ รายได้ อาชีพ และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม /การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสวนสัตว์ดุสิตของประชาชนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดการสวนสัตว์ดุสิต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศศิธร สามารถ (2545: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกระบี่ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 25-34 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานเอกชน มีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว พักค้างแรมในโรงแรม ใช้เวลาว่างวันหยุดตามเทศกาลในการเดินทาง ชอบกิจกรรมดำน้ำ/ชมปะการัง จำนวนเงินที่ใช้ในระหว่างท่องเที่ยว 4,001-5,000 บาท สิ่งนี้นักท่องเที่ยว

ต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุด คือความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว พักอยู่ในกระบี่ประมาณ 3 – 5 วัน มีความตั้งใจว่าในอนาคตจะเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่อีกอย่างแน่นอน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ฟังพอใจกับความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสถานที่ท่องเที่ยวแตกต่างกัน และพฤติกรรมที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจแตกต่างกัน

ประมุข เจียมสฤติย์ (2547: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัย พบว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านบริหารจัดการ และด้านบุคลากร มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.55 รองลงมาเป็นความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และปานกลางคิดเป็นร้อยละ 25.31 และ 24.44 ตามลำดับ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงที่สุดในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.53 รองลงมาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 27.20 และในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 21.16 ตามลำดับ

ไพบูลย์ คุ่มคำ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการที่มีคฤหบดีจัดให้ในจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 400 คน ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุต่ำกว่า 30 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี รายได้ 20,000 บาท และประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท /เอกชน ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการที่มีคฤหบดีจัดให้ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับกลาง ส่วนด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับน้อย นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของคฤหบดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สายทิพย์ บัวเผือก (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาถึง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 25-34 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท สำหรับพฤติกรรมในการมาท่องเที่ยวคือส่วนใหญ่เดินทางมา โดยรถยนต์ โดยนิยมมากับเพื่อน และจะมาในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ในด้านความพึงพอใจสูงสุด ของนักท่องเที่ยวชาวไทยคือ แหล่งสินค้าพื้นเมืองที่ระลึก และแนวโน้มพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยคือ อาจจะมาอีก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการ และการเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ รวมถึงเรื่องของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ในปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นจำนวนประชากรที่ 81,000 คน (จิตร บุญตา. 2552 สัมภาษณ์)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี โดยการเปรียบเทียบตารางประมาณการกลุ่มตัวอย่าง เครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970: 610) ได้จำนวน 398 คน โดยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check list) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปเที่ยวอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำเกณฑ์การประเมินมาพิจารณาระดับความถี่ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2542: 110) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอแนะเพิ่มเติมความคิดเห็นที่ต้องการให้ทางเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถาม ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปเที่ยวในอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จ.กาญจนบุรี

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง

5. ทำแบบสอบถามไปหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.1 หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยทำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คนพิจารณาตรวจสอบ เพื่อหาดัชนีตามค่าความสอดคล้อง (IOC) เลือกข้อที่มีคะแนนตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพื่อนำไปใช้เป็นแบบสอบถาม

5.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปหาความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach 1970:16) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. นำข้อมูลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง โดย ทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมุติฐานสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และค่าเอฟ (F-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
4. นำข้อมูลตอนที่ 3 มาสรุปแต่ละด้านแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ๑ ขั้นตอน และเพื่อให้เกิดความหมายที่ตรงกันผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ดังนี้

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

t แทน ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t-distribution)

F แทน ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์การแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)

MS แทน ค่าเฉลี่ยของค่าความเบี่ยงเบนกำลังสอง (Means of square)

SS แทน ผลรวมกำลังสองของค่าความเบี่ยงเบน (Sum of square)

df แทน ค่าแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

P แทน ความน่าจะเป็นหรือโอกาส (Probability)

* แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลที่รวบรวมได้โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและนำมาเสนอผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน และเปรียบเทียบความพึงพอใจเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และค่าเอฟ (F-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป หากพบว่าข้อมูลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' Method)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตัวแปร	จำนวน (n)	ร้อยละ
เพศ ชาย	168	42.00
หญิง	232	58.00
รวม	400	100.00
อายุ น้อยกว่า 25 ปี	123	30.80
25 - 34 ปี	100	25.00
35 - 44 ปี	97	24.30
45 - 54 ปี	43	10.80
สูงกว่า 54 ปี	37	9.10
รวม	400	100.00
ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี	152	38.00
ปริญญาตรี	182	45.50
สูงกว่าปริญญาตรี	66	16.50
รวม	400	100.00
อาชีพ นักเรียน /นักศึกษา	143	35.75
พนักงานบริษัท /รับจ้าง	123	30.75
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	66	16.50
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	68	17.00
รวม	400	100.00

จากตาราง 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 400 ตัวอย่าง จำแนกได้ดังนี้

1. เพศ มีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 และเพศหญิง จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00
2. อายุ มีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุต่ำกว่า 25 ปี มีจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 อายุ 25 – 34 ปี มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 อายุ 35 – 44 ปี มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 อายุ 45 - 54 ปี มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 และอายุสูงกว่า 54 ปี มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10
3. ระดับการศึกษา มีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 ปริญญาตรี 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50
4. อาชีพ มีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพเรียน/นักศึกษา จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.75 อาชีพพนักงานบริษัท/รับจ้าง จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 และ ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 และอื่นๆ จำนวน 41 คน คิดเป็น 10.20

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี และทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดสอบค่า (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และทดสอบค่าเอฟ (F-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' method)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน (n = 400)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านความเป็นธรรมชาติ	3.49	0.65	มาก
2. ด้านการจัดการ	3.67	0.61	มาก
3. ด้านบริการบุคลากร	2.97	0.71	ปานกลาง
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.14	0.67	ปานกลาง
รวม	3.32	0.55	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่า ความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเป็นธรรมชาติและด้านการจัดการนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบริการบุคลากรและด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านความเป็นธรรมชาติ เป็นรายข้อ (n = 400)

ด้านความเป็นธรรมชาติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ความสวยงามของบริเวณรอบนอกอุทยาน และพื้นที่ใกล้เคียงอุทยาน	3.66	0.95	มาก
2. ความใสสะอาดของน้ำตก	3.38	1.00	ปานกลาง
3. ความงดงามของกระแสน้ำตก	3.59	0.98	มาก
4. ความร่มรื่นของพันธุ์ไม้นานาพรรณ	3.38	0.88	ปานกลาง
5. ความสวยงามและรูปแบบที่เป็นธรรมชาติของโขดหิน	3.40	0.92	ปานกลาง
6. ความงดงามของฝูงปลาที่แหวกว่ายอยู่ในน้ำตก	3.28	0.88	ปานกลาง
7. กิจกรรมทางเดินที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวชาวไทย	3.69	0.83	มาก
8. นักท่องเที่ยวชาวไทยสามารถรับรู้ถึงคุณค่าทางศิลปะ และธรรมชาติของน้ำตก	3.53	0.96	มาก
รวม	3.49	0.65	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านความเป็นธรรมชาติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความสวยงามของบริเวณรอบนอกอุทยานและพื้นที่ใกล้เคียงอุทยาน ความงดงามของกระแสน้ำตก กิจกรรมทางเดินที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวชาวไทยสามารถรับรู้ถึงคุณค่าทางศิลปะและธรรมชาติของน้ำตก นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนความใสสะอาดของน้ำตก ความร่มรื่นของพันธุ์ไม้นานาพรรณ ความสวยงามและรูปแบบที่เป็นธรรมชาติของโขดหิน และความงดงามของฝูงปลาที่แหวกว่ายอยู่ในน้ำตก นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการ เป็นรายข้อ (n = 400)

ด้านการจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. กฎ ระเบียบ การเข้าอุทยาน	3.54	0.95	มาก
2. เวลา เปิด – ปิด	3.96	0.86	มาก
3. การประชาสัมพันธ์	3.88	0.84	มาก
4. อัตราค่าธรรมเนียมผ่าน – เข้า	3.91	0.77	มาก
5. ระบบการรักษาความปลอดภัย	4.27	0.76	มากที่สุด
6. ไกด์นำทางชมอุทยาน	3.16	0.99	ปานกลาง
7. ป้ายแสดงนิทรรศการ	2.98	0.94	ปานกลาง
รวม	3.67	0.61	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กฎ ระเบียบ การเข้าอุทยาน เวลา เปิด – ปิด การประชาสัมพันธ์ อัตราค่าธรรมเนียมผ่าน – เข้า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ไกด์นำทางชมอุทยาน และป้ายแสดงนิทรรศการนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระบบการรักษาความปลอดภัย นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการบุคลากร เป็นรายข้อ (n = 400)

ด้านบริการบุคลากร	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีบุคลิกภาพดี	3.13	1.00	ปานกลาง
2. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	3.13	1.00	ปานกลาง
3. มีความเป็นกันเอง	3.19	0.90	ปานกลาง
4. มีความเข้าใจที่ชัดเจนในสถานที่ท่องเที่ยว	2.96	0.87	ปานกลาง
5. มีความรู้ความสามารถในการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	3.04	0.87	ปานกลาง
6. มีการบริการให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	2.57	0.98	น้อย
7. มีความพร้อมและเต็มใจให้บริการ	2.99	1.00	ปานกลาง
6. มีความสุภาพให้เกียรตินักท่องเที่ยว	2.78	0.97	ปานกลาง
รวม	2.97	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนมากนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางยกเว้นเรื่องบริการให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นรายข้อ (n = 400)

ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ความสะอาดของบริเวณรอบอุทยาน	2.89	0.98	ปานกลาง
2. ความสะอาดของห้องน้ำห้องสุขา	2.83	0.95	ปานกลาง
3. ปริมาณห้องน้ำห้องสุขาที่ให้บริการมีเพียงพอ	3.04	1.00	ปานกลาง
4. ปริมาณถังขยะมีเพียงพอต่อความต้องการ	2.99	0.99	ปานกลาง
5. มีลานจอดรถสะดวกสบาย	2.73	1.00	ปานกลาง
6. ป้ายเตือนความปลอดภัย	2.71	0.97	ปานกลาง
7. มีร้านอาหารไว้บริการอย่างเพียงพอ	2.67	1.00	ปานกลาง
8. ร้านอาหารราคาเหมาะสม	3.66	0.77	มาก
9. ความเป็นระเบียบในการจัดร้านอาหาร	3.68	0.79	มาก
10. ร้านขายของที่ระลึกน่าสนใจ	3.64	0.77	มาก
11. ความเป็นระเบียบในการจัดร้านขายของที่ระลึก	3.70	0.82	มาก
รวม	3.14	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนมากนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง แต่เรื่องร้านอาหารราคาเหมาะสม ความเป็นระเบียบในการจัดร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกน่าสนใจ และความเป็นระเบียบในการจัดร้านขายของที่ระลึกนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้านจำแนกตามเพศ (n = 400)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ	เพศ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านความเป็นธรรมชาติ	ชาย	3.38	0.69	ปานกลาง
		หญิง	3.57	0.61
2. ด้านการจัดการ	ชาย	3.61	0.64	มาก
		หญิง	3.72	0.58
3. ด้านบุคลากร	ชาย	3.09	0.70	ปานกลาง
		หญิง	2.90	0.71
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	ชาย	3.03	0.63	ปานกลาง
		หญิง	3.23	0.69
รวม	ชาย	3.28	0.54	ปานกลาง
รวม	หญิง	3.35	0.55	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้านจำแนกตามเพศ พบว่าโดยรวมนักท่องเที่ยวทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, S.D.= 0.54) และ ($\bar{X} = 3.35$, S.D.= 0.55) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเป็นธรรมชาติ นักท่องเที่ยวเพศชายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวเพศหญิงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการนักท่องเที่ยวทั้ง ส่วนด้านด้านบุคลากร และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้านจำแนกตามอายุ (n = 400)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ	อายุ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านความเป็นธรรมชาติ น้อยกว่า	25 ปี	3.45	0.74	มาก
	25 – 34 ปี	3.46	0.63	มาก
	35 – 44 ปี	3.48	0.60	มาก
	45 – 54 ปี	3.58	0.59	มาก
	สูงกว่า	54 ปี	3.61	0.62
2. ด้านการจัดการ น้อยกว่า	25 ปี	3.70	0.71	มาก
	25 – 34 ปี	3.69	0.59	มาก
	35 – 44 ปี	3.65	0.50	มาก
	45 – 54 ปี	3.63	0.46	มาก
	สูงกว่า	54 ปี	3.65	0.73
3. ด้านบุคลากร น้อยกว่า	25 ปี	3.11	0.77	ปานกลาง
	25 – 34 ปี	2.84	0.61	ปานกลาง
	35 – 44 ปี	2.90	0.68	ปานกลาง
	45 – 54 ปี	2.99	0.72	ปานกลาง
	สูงกว่า	54 ปี	3.05	0.77
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก น้อยกว่า	25 ปี	3.20	0.70	ปานกลาง
	25 – 34 ปี	3.09	0.62	ปานกลาง
	35 – 44 ปี	3.06	0.71	ปานกลาง
	45 – 54 ปี	3.09	0.72	ปานกลาง
	สูงกว่า	54 ปี	3.30	0.53
รวม น้อยกว่า	25 ปี	3.36	0.62	ปานกลาง
	25 – 34 ปี	3.27	0.48	ปานกลาง
	35 – 44 ปี	3.27	0.52	ปานกลาง
	45 – 54 ปี	3.32	0.53	ปานกลาง
	สูงกว่า	54 ปี	3.40	0.52

จากตาราง 8 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมจำแนกตามอายุ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเป็นธรรมชาติ และด้านการจัดการ นักท่องเที่ยวทุกช่วงอายุมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคลากรและด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวทุกช่วงอายุมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้านจำแนกตามระดับการศึกษา ($n=400$)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ	ระดับการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านความเป็นธรรมชาติ ปริญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.47	0.68	มาก
	ปริญญาตรี	3.47	0.67	มาก
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.56	0.52	มาก
2. ด้านการจัดการ ปริญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.64	0.64	มาก
	ปริญญาตรี	3.68	0.64	มาก
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.72	0.42	มาก
3. ด้านบุคลากร ปริญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	2.93	0.69	ปานกลาง
	ปริญญาตรี	3.02	0.76	ปานกลาง
	สูงกว่าปริญญาตรี	2.96	0.62	ปานกลาง
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปริญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.12	0.66	ปานกลาง
	ปริญญาตรี	3.18	0.70	ปานกลาง
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.07	0.64	ปานกลาง
รวม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.29	0.56	ปานกลาง
	ปริญญาตรี	3.34	0.57	ปานกลาง
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.33	0.45	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมจำแนกตามระดับการศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความเป็นธรรมชาติ และด้านการจัดการ นักท่องเที่ยวทุกระดับการศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วน ด้านบุคลากร และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวทุกระดับการศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ (n = 400)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ	อาชีพ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านความเป็นธรรมชาติ	นักเรียน/นักศึกษา	3.51	0.72	มาก
	พนักงานบริษัท/รับจ้าง	3.47	0.59	มาก
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.55	0.59	มาก
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	3.42	0.68	มาก
2. ด้านการจัดการ	นักเรียน/นักศึกษา	3.73	0.66	มาก
	พนักงานบริษัท/รับจ้าง	3.64	0.57	มาก
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.66	0.60	มาก
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	3.62	0.59	มาก
3. ด้านบุคลากร	นักเรียน/นักศึกษา	3.11	0.76	ปานกลาง
	พนักงานบริษัท/รับจ้าง	2.95	0.67	ปานกลาง
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2.73	0.60	ปานกลาง
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	2.91	0.71	ปานกลาง
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	นักเรียน/นักศึกษา	3.25	0.71	ปานกลาง
	พนักงานบริษัท/รับจ้าง	3.08	0.69	ปานกลาง
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.07	0.52	ปานกลาง
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	3.07	0.69	ปานกลาง
รวม	นักเรียน/นักศึกษา	3.40	0.61	ปานกลาง
	พนักงานบริษัท/รับจ้าง	3.29	0.51	ปานกลาง
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.25	0.44	ปานกลาง
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	3.25	0.55	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่า ความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมจำแนกตามอาชีพ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความเป็นธรรมชาติ และด้านการจัดการ ทุกอาชีพมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคลากร และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ทุกอาชีพมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ	เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
1. ด้านความเป็นธรรมชาติ	ชาย	168	3.38	0.69	-2.86*	0.00
	หญิง	232	3.57	0.61		
2. ด้านการจัดการ	ชาย	168	3.61	0.64	-1.74	0.08
	หญิง	232	3.72	0.58		
3. ด้านบุคลากร	ชาย	168	3.09	0.70	2.75*	0.01
	หญิง	232	3.23	0.71		
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	ชาย	168	3.03	0.63	-2.79*	0.01
	หญิง	232	3.23	0.69		
รวม	ชาย	168	3.28	0.54	-1.30	0.20
	หญิง	232	3.35	0.55		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาพบว่าด้านความเป็นธรรมชาติ ด้านบุคลากรและด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านด้านการจัดการ เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย แหล่ง ความ ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ แปรปรวน		df	SS	MS	F	p	
1. ด้านความเป็นธรรมชาติ	ระหว่างกลุ่ม	4	1.22	0.31	0.72	0.58	
	ภายในกลุ่ม	395	168.07	0.43			
	รวม	399	169.29				
2. ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	4	0.30	0.76	0.20	0.94	
	ภายในกลุ่ม	395	146.90	0.37			
	รวม	399	147.20				
3. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	4	4.66	1.16	2.33	0.56	
	ภายในกลุ่ม	395	197.44	0.50			
	รวม	399	202.10				
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	4	2.44	0.61	1.34	0.25	
	ภายในกลุ่ม	395	179.20	0.45			
	รวม	399	181.64				
	โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	0.98	0.25	0.82	0.51
	ภายในกลุ่ม	395	117.70	0.30			
	รวม	399	118.68				

จากตาราง 12 แสดงว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย แหล่ง ความ ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ แปรปรวน		df	SS	MS	F	p
1. ด้านความเป็นธรรมชาติ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.46	0.23	0.54	0.59
	ภายในกลุ่ม	397	168.83	0.43		
	รวม	399	169.29			
2. ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.29	0.14	0.39	0.68
	ภายในกลุ่ม	397	146.91	0.37		
	รวม	399	147.20			
3. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.97	0.48	0.96	0.39
	ภายในกลุ่ม	397	201.23	0.51		
	รวม	299	202.10			
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	0.65	0.33	0.72	0.49
	ภายในกลุ่ม	397	180.98	0.46		
	รวม	399	181.64			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.20	0.10	0.34	0.71
	ภายในกลุ่ม	397	118.47	0.30		
	รวม	399	118.69			

จากตาราง 13 แสดงว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย แหล่ง ความ		df	SS	MS	F	p	
ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ แปรปรวน							
1. ด้านความเป็นธรรมชาติ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.67	0.22	0.52	0.67	
	ภายในกลุ่ม	396	168.62	0.43			
	รวม	399	169.29				
2. ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.68	0.23	0.61	0.61	
	ภายในกลุ่ม	396	146.52	0.37			
	รวม	399	147.20				
3. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	8.24	2.75	5.61*	0.00	
	ภายในกลุ่ม	396	193.85	0.49			
	รวม	399	202.10				
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	2.68	0.89	1.98	0.12	
	ภายในกลุ่ม	396	178.96	0.45			
	รวม	399	181.64				
	โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.75	0.58	1.97	0.12
	ภายในกลุ่ม	396	116.93	0.30			
	รวม	399	118.68				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมจำแนกตามอาชีพไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบุคลากร นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 การทดสอบเป็นรายคู่ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีฐานบุคลากร จำแนกตามอาชีพ (n = 400)

อาชีพ	นักเรียน/ นักศึกษา	พนักงานบริษัท/ รับจ้าง	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	ประกอบธุรกิจ ส่วนตัว	
	\bar{X}	3.51	3.47	3.55	3.42
นักเรียน/นักศึกษา	3.51	-	0.19	0.41*	0.23
พนักงานบริษัท/รับจ้าง	3.47	-	-	0.21	0.04
ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.55	-	-	-	0.18
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	3.42	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพนักเรียนนักศึกษามีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีฐานบุคลากรแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีสรุปได้ดังนี้

ด้านความเป็นธรรมชาติ โดยภาพรวม นักท่องเที่ยวตอบว่า ควรช่วยกันทำนุบำรุงและรักษาไว้เพื่อคงสภาพความเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้คงไว้ดังเดิม

ด้านการจัดการ โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวตอบว่าได้รับความสะดวกและได้รับการต้อนรับจากเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี และควรมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้มากกว่านี้

ด้านบุคลากร โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวตอบว่าควรจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในหลาย ๆ ภาษาเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมปัญหาหลักที่พบจากแบบสอบถามจะเป็นเรื่องที่จอดรถ เช่น จอดรถยาก ไม่มีที่จอดรถสำหรับผู้มาติดต่อ ที่จอดรถคับแคบ ควรปรับปรุงซ่อมแซมห้องน้ำทั้งด้านในอุทยานและนอกอุทยานและเพิ่มปริมาณห้องน้ำให้เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีสังเขปขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี

ความสำคัญในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อนำข้อมูลไปเป็นข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวที่มีความประทับใจด้านใดเพื่อทางอุทยานจะได้รับการระดับความประทับใจรวมทั้งการต่อยอดให้เกิดความประทับใจยิ่งขึ้น รวมไปถึงแนวทางในการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ที่เปี่ยมไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติสืบไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 900 คนต่อวัน วัน ในปี 2551 คิดเป็นจำนวนประชากรที่ 81,000 คน (จิตร บุญตา. 2552: สัมภาษณ์)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ น้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี โดยการเปรียบเทียบตารางประมาณการกลุ่มตัวอย่างและมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970: 610) ได้จำนวน 398 คนโดยการสุ่มแบบบังเอิญ

(Accidental Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 เพศ

1.2 อายุ

1.3 ระดับการศึกษา

1.4 อาชีพ

2. ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณแตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณแตกต่างกัน
3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณแตกต่างกัน
4. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (check list) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปเที่ยวอุทยานแห่งชาติเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำเกณฑ์การประเมินมาพิจารณาระดับความถี่ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2542: 110) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (open-ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเพิ่มเติมความคิดเห็นที่ต้องการให้ทางเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถาม ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปเที่ยวในอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จ.กาญจนบุรี
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทพิจารณา
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง
5. ทำแบบสอบถามไปหาคคุณภาพของเครื่องมือ

5.1 หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยทำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านพิจารณาตรวจสอบ เพื่อหาดัชนีตามค่าความสอดคล้อง (CV) เลือกข้อที่มีคะแนนตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพื่อนำไปใช้เป็นแบบสอบถาม

5.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปหาความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach 1970:16)

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 1 มาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
3. นำข้อมูลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ในตอนที่ 2 มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยทดสอบค่า t -test) เพื่อทดสอบสมมติฐานสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และค่าเอฟ- t (test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
4. นำข้อมูลตอนที่ 3 มาสรุปแต่ละด้านแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปเที่ยวอุทยานแห่งชาติแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

1. เพศ มีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 และเพศหญิง จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00
2. อายุ มีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุต่ำกว่า 25 ปี มีจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 อายุ 25 – 34 ปี มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 อายุ 35 – 44 ปี มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 อายุ 45 - 54 ปี มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 และอายุสูงกว่า 54 ปี มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10
3. ระดับการศึกษา มีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 ปริญญาตรี 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50
4. อาชีพ มีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพเรียน/นักศึกษา จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.75 อาชีพพนักงานบริษัท/รับจ้าง จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 และ ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 และอื่นๆ จำนวน 41 คน คิดเป็น 10.20

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปเที่ยวอุทยานแห่งชาติแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี

1. ความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเป็นธรรมชาติและด้านการจัดการนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้าน

บริการบุคลากรและด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาพบว่าด้านความเป็นธรรมชาติ ด้านบุคลากรและด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านด้านการจัดการ เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

2.2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

2.3 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมจำแนกตามอาชีพไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบุคลากร นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ด้านความเป็นธรรมชาติ โดยภาพรวม นักท่องเที่ยวตอบว่า ควรช่วยกันทำนุบำรุงและรักษาไว้เพื่อคงสภาพความเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้คงไว้ดังเดิม

ด้านการจัดการ โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวจะตอบว่าได้รับความสะดวกและได้รับการต้อนรับจากเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี และควรมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้มากกว่านี้

ด้านบุคลากร โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวจะตอบว่าควรจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในหลาย ๆ ภาษาเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมปัญหาหลักที่พบจากแบบสอบถามจะเป็นเรื่องที่จอดรถ เช่น จอดรถยาก ไม่มีที่จอดรถสำหรับผู้มาติดต่อ ที่จอดรถคับแคบ ควรปรับปรุงซ่อมแซมห้องน้ำทั้งด้านในอุทยานและนอกอุทยานและเพิ่มปริมาณห้องน้ำให้เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

อภิปรายผล

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งต่อไปนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเป็นธรรมชาติและด้านการจัดการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบริการบุคลากรและด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี เหมาะสมกับกิจกรรมทางน้ำ การพักผ่อนหย่อนใจ ที่นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสสัมผัสกับธรรมชาติ ซึ่งจะทำให้รู้สึกที่ผ่อนคลายและได้รับอากาศบริสุทธิ์ อีกทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คงสภาพเป็นธรรมชาติที่สวยงาม จึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สำหรับบริการสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อบริการนักท่องเที่ยวได้มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภคขึ้นเป็นจำนวนมาก เช่น ร้านแผลลอย ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ห้องน้ำ ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและได้รับบริการที่ไม่ประทับใจ อาจเป็นเหตุทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งพัฒนาการความต้องการของนักท่องเที่ยวก็เป็นไปตามทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. 2539: 17) ที่ตั้งสมมติฐานไว้ว่า คนมีความต้องการอยู่เสมอ ไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ก็เกิดความต้องการอย่างอื่นต่อไปเรื่อย ๆ ไม่จบสิ้น ด้วยเหตุนี้ อาจทำให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์ คุ่มคำ (2548: บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการที่มรดกเทศก์จัดให้ในจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการที่มรดกเทศก์จัดให้ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาทิพย์ จีนาภักดิ์ (2550: บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการล่องแพในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการล่องแพในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง

2. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กิจกรรมที่ทางอุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณเองนั้นเป็นกิจกรรมที่หลากหลาย ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะมาใช้บริการเป็นกลุ่ม หรือหมู่คณะที่ประกอบไปด้วยเพศชายและเพศหญิง เข้ามาใช้บริการเพื่อพักผ่อนหย่อนใจในลักษณะที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมกับตัวเอง สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี จึงส่งผลให้มีความพึงพอใจไม่ต่างกัน และนอกจากนั้น บุคคลทุกเพศมีโอกาสศึกษาหาประสบการณ์ได้อย่างทัดเทียมกันและเป็นอิสระ สามารถเปิดเผยกันได้ ทั้งเพศหญิงและเพศชายในภาวะปัจจุบัน ซึ่งต่างจากสมัยโบราณ เพศหญิงไม่มีโอกาสที่จะศึกษาเล่าเรียน ท่องเที่ยว หาประสบการณ์นอกบ้าน ดังนั้น เมื่อได้รับรู้สภาพแวดล้อมและประสบการณ์ต่าง ๆ เหมือนกัน ก็สามารถรับรู้

ได้เท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อุษณีย์ ศรีภูมิ (2544: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ พบว่า ปัจจัยด้านเพศ ไม่ส่งผลให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จัตรชัย ลิ้มพรจิตวิไล (2548: 54) ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธี จัตละ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบ สังกัดสำนักบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ พบว่า ผู้ใช้บริการที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความเป็นธรรมชาติ ด้านบุคลากร ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าเพศชายกับเพศหญิงมีมุมมองด้านความเป็นธรรมชาติและด้านบุคลากรแตกต่างกัน และมีความต้องการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน

3. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มาเป็นหมู่คณะนั้นมาจากพื้นฐานเดียวกัน เช่น อาจมาจากครอบครัวเดียวกันหรือเครือญาติสนิทกัน หรือเป็นกลุ่มเพื่อนที่มีความสนิทสนมกัน ระดับอายุจึงไม่มีผลต่อความพึงพอใจแต่ประการใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยาณี ทองงาม (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย พบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณสมบัติและคุณลักษณะของระดับการศึกษา ไม่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกในเรื่องความพึงพอใจได้ ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวทุกคนต่างก็มีวุฒิภาวะ มีโอกาสในการแสวงหาความสุขได้ทัดเทียมกัน ไม่ว่าจะมีการศึกษาหรือไม่มีการศึกษาก็ตาม ทุกคนต่างมุ่งหวังแสวงหาความสุขสดชื่นจากธรรมชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณศรี นาคะวิสุทธิ (2543: 84-85) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาอ่าวพระนาง จังหวัดกระบี่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในด้านสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ด้านอนุรักษ์ ด้านบริการไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ องพิสิฐ (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุยไม่แตกต่างกัน

5. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี

ที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความหลากหลายของอาชีพ รูปแบบการดำเนินชีวิต ไม่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกเมื่อยามได้ท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ผ่อนคลายความเครียดจากงานที่ปฏิบัติอยู่ใน

ชีวิตประจำวัน ทำให้มีโอกาสได้ใช้เวลาสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัวและหมู่คณะ และทุกคนต่างก็มุ่งหวังแสวงหาความสุขจากการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อันเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่ขาดไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ สุขเย็น (2546: 80-82) ที่ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ อังพิสิฐ (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวไทยที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุยไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านความเป็นธรรมชาติ ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านความเป็นธรรมชาติ โดยภาพรวม ควรช่วยกันทำนุบำรุงและรักษาไว้เพื่อคงสภาพความเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้ได้ดั้งเดิมมากที่สุด
2. ด้านการจัดการ โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวตอบว่าได้รับความสะดวกและได้รับการต้อนรับจากเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี และควรมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้มากกว่านี้
3. ด้านบุคลากร โดยภาพรวมควรจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในหลาย ๆ ภาษาเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมปัญหาหลักที่พบจากแบบสอบถามจะเป็นเรื่องที่จอดรถ เช่น หาที่จอดรถยาก ไม่มีที่จอดรถสำหรับผู้ที่มาติดต่อ ที่จอดรถคับแคบ ควรปรับปรุงซ่อมแซมห้องน้ำทั้งด้านในอุทยานและนอกอุทยานและเพิ่มปริมาณห้องน้ำให้เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และส่วนป้ายบอกเส้นทางควรเพิ่มจำนวนให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีต่อน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี
3. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติอื่น ๆ จังหวัดอื่น ๆ
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติอื่น ๆ จังหวัดอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี(2551). ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดกาญจนบุรี. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2552, จาก <http://www.kanchanaburi.go.th/au/>
กวี วรกวิน; พิพัฒน์ นวลอนันต์; และพิเศษ เสนาวงษ์.(2547). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มปป.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยาณี ทองงาม.(2553).ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย.ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2542). การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกาญจนบุรี. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. (2528). นันทนาการชุมชน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
_____. (2533). นันทนาการชุมชน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จันทร์ ผ่องศรี. (2525). นันทนาการ. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.จันทร์
เพ็ญ ตูเทศานันท์. (2542). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการดำเนินงานของสถานชานาอนุบาล
ในประเทศไทยวิทยานิพนธ์สส.ม.(การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม)กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์. (2543). จิตวิทยาการบริการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตร บุญตา (2553,12 มีนาคม). สัมภาษณ์โดย วิชาน จีนาภักดิ์ ที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ.
- ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. (2542). การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ:
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉัตรชัย ลัมพรจิตวิไล. (2548). ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
ของนักท่องเที่ยวไทย. ปริญญาโท วท.ม. (กาจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชลิตรา รัตนะ. (2538). การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรใน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ . ถ่ายเอกสาร.
- ชิตจันทร์ หังสสุต. (2532). หลักและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ:
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ชวลีพร ไกรเวียง. (2531). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). มหาวิทยาลัยมหิดล . ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ เยาวพัฒน์. (2543). นันทนาการ. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์.
- ตุ้ย ชุ่มสาย, มล. (2518). หลักการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: แพร์
- นปภา พิสิฐมุกดา. (2551). การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสินเชื่อบุคคลของธนาคาร สแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) และธนาคารซีทีแบงก์ ในเขต กรุงเทพมหานคร . สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิพัทธ์พงษ์ ชวนชื่น. (2544). น้ำตกเอราวัณ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2552, จาก <http://www.trekkingthai.com/Parks/arawan/arawan.htm>
- บรรจบพร สุนนรัตน์กุล. (2544). ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2541). นันทนาการสำหรับครู. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประมุข เจียมสถิต. (2547)ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติตองปานสีดา จังหวัดสระแก้ววิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประสิทธิ์ องพิสิฐ. (2548). พึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวไทยวิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ)กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปราโมทย์ เลิศจิตรการุณ. (2550). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม.(การจัดการนันทนาการ).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- ปาริชาติ ตันดิวัฒน์. (2538). การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลกับความพึงพอใจในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะลาออกจากงานของพยาบาลประจำการในกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข .วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พีระพงศ์ บุญศิริ. (2542). นันทนาการและการจัดการ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เพิ่มศักดิ์ วรรณยางกูร (2547). นันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: วังอักษร.
- ไพบูลย์ คุ่มคำ. (2548). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการที่มัคคุเทศก์จัดให้ในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2539). จิตวิทยาบริการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วนิชา พักขา. (2543). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ ผู้สอนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูงในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ค.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง . ถ่ายเอกสาร.
- วรรณางษ์วานิช. (2539). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว กรุงเทพฯ: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วินิจ วีรยางกูร. (2532). การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์
และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). ค่าเฉลี่ยกับการแปรความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศศิธร จันลา. (2543). แนวทางการจัดการสวนสัตว์ในเขตเมืองในทัศนะของผู้ใช้บริการ : กรณีศึกษา
สวนสัตว์ดุสิต . วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. (สาขาวิชานโยบายและการจัดการทรัพยากรและ
สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร สามารถ. (2545). ความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่. สารนิพนธ์
บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
(จิตร บุญตา. 2552 สัมภาษณ์)
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2541) กลยุทธ์การตลาดและการบริหารการตลาดกรุงเทพฯ ไดมอนด์ อิน
บิสสิเนส.
- _____. (2546). กลยุทธ์การตลาดและการบริหารการตลาด. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีระฟิล์ม และไซ
เท็กซ์ จำกัด.
- ศิริ ฮามสุโพธิ์. (2543). สังคมวิทยาการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมจิตร กาหวงศ์. (2540) ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการให้บริการของโรงพยาบาลมุกดาหาร.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) มหาสารคามบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2533). นันทนาการชุมชนและ โรงเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2542). นันทนาการชุมชนและโรงเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

- สันติ สุขเย็น. (2546). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สร้อยตระกูล ติวยานนท์. (2541). พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สาทิพย์ จีนาภักดิ์. (2550). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการล่องแพในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี. ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สายทิพย์ บัวเผือก. (2550). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิริจิตรา ฤกษ์ปาย. (2550). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุธี จิตละ. (2549). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบ สังกัดสำนักบริหารและพัฒนางานความรู้. ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒนา ไบเจริญ. (2540). ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารออมสิน สาขาขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จัดการบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2538). เอกสารชุดวิชาพฤติกรรมและผู้บริโภค. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เสรี วังสีไพจิตร. (2534). จุดหักเหของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว : ชนวนให้เกิดขบวนการนิเวศวิทยาทางการเมือง. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- เอนก หงษ์ทองคำ. (2542). นันทนาการกับสังคม. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรุณศรี นาคะวิสุทธิ. (2543). ความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกรณีศึกษาอ่าวพระนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- อุษณีย์ ศรีภูมิ. (2544). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- Butler, George D. (1959). *Introduction to Community Recreation*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Cronbach, L., J. (1970). *Essentials of Psychology Testing*. 5thed. New York: Harper Collin.
- Davis, Keith. (1962). *Human Relation at Work*. New York: McGraw- Hill, Inc.
- Ealine, Ruth. (1984, April). *Satisfaction of Tourist in Private Park and Recreation in New York*. Dissertation Abstracts International. 44(10): 1120-1128 A.
- Feldman, Daniel.C. and Hugh. Arnold (1993) *Managing Individual and Group Behavior in Organizations*. Auckland : McGraw-Hall.
- Good, Carter V. (1973) . *Dictionary of Education* .3 th ed. New York : McGraw-Hill.
- Hendee, J., C. and Others. (1984). *Wilderness Users in the Pacific Northwest: Their*
- Krejcie, Robert V. & Morgan M., Daryle. (1970, March). *Determining Sample Size for Research activities*. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 608.
- Maslow, A.H.(1970).*Motivation and personality*.p.211.New York : Happer and Row.
- Morse, Nancy C. (1958). *Satisfaction in the White Collar Job*. Michigan: University of Michigan.
- Parker, A.,L. (1999). *Tourism Behavior of Youth in Younger*. Dissertation Abstracts International. 85(12): 1224-1226 A.
- Taro Yamanae. (1967). *Statistics : An Introductory Analysis*. New York. : Harper And Row.
- TourinThai. (2548).อุทยานแห่งชาติเอราวัณ น้ำตกเอราวัณ ถ้ำพระธาตุ เส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2552, จาก<http://www.tourinThai.com>
- Watson, J., F. (1997, January). *The Impact of Leisure Attitude and Motivation on the Physical Recreation/Leisure Participation Time of College Students*. Dissertation Abstracts International. 57(7): 251 Dai-A.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามวิจัย

เรื่อง

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามชุดนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการทำวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี”

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านได้โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามทั้งหมดตามความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

2 ลักษณะแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Seale) 5 ระดับ ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ ผู้ศึกษาวิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านไว้ ณ โอกาสนี้

นายวิธาน จีนาภักดิ์

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าหัวข้อที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 25 ปี 45 – 54 ปี
 25 – 34 ปี สูงกว่า 54 ปี

35 – 44 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำ ปริญญาตรี

ป ริญญาตรี

สูง ปริญญาตรี

4. อาชีพ

นักเรียน / นักศึกษา ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ

พนักงานบริษัท / รับจ้าง ประกอบธุรกิจส่วนตัว

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัด

กาญจนบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องหน้าหัวข้อที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด

เกณฑ์การให้ค่าคะแนนแต่ละข้อในแบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของ
ตัวเลือก 5 ระดับดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง

พึงพอใจมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง

พึงพอใจมาก

คะแนน 3 หมายถึง

พึงพอใจปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง

พึงพอใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง

พึงพอใจน้อยที่สุด

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านการจัดการ					
1. กฎ ระเบียบ การเข้าอุทยาน.....
2. เวลา เปิด –ปิด.....
3. การประชาสัมพันธ์.....
4. อัตราค่าธรรมเนียมผ่าน – เข้า.....
5. การจัดการด้านแผนที่การเดินทาง.....
6. ระบบการรักษาความปลอดภัย.....
7. ไกด์นำทางชมอุทยาน.....
8. ป้ายแสดงนิทรรศการ.....
ด้านบริการบุคลากร					
1. มีบุคลิกภาพดี.....
2. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย.....
3. มีความเป็นกันเอง.....
4. มีความเข้าใจที่ชัดเจนในสถานที่ท่องเที่ยว.....
5. มีความรู้ความสามารถในการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว..
6. มีการบริการให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว.....
7. มีความพร้อมและเต็มใจบริการ.....
8. มีความสุภาพให้เกียรติแก่นักท่องเที่ยว.....
ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก					
1. ความสวยงามของอุทยาน.....
2. ความสวยงามและความสะอาดของน้ำตก.....
3. พื้นที่กว้างขวางร่มรื่น.....
4. มีลานจอดรถสะดวกสบาย.....
5. สถานที่บริการห้องน้ำสะอาดเพียงพอ.....
6. การเดินทางสะดวกสบาย.....
7. ป้ายเตือนความปลอดภัย.....
8. มีร้านอาหารไว้บริการอย่างเพียงพอ.....
9. ร้านอาหารราคาเหมาะสม.....
10. ร้านขายของที่ระลึกน่าสนใจ.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ด้านการจัดการ

.....

.....

.....

ด้านบุคลากร

.....

.....

.....

ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ นางกนกวดี ฟิ่งโพธิ์ทอง
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ชื่อ ว่าที่ร้อยตรี จักรพงษ์ ธรรมพงษ์บวร
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ชื่อ นายวิพงษ์ชัย ร้องขันแก้ว
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ชื่อ นางสาวจิตร บุญตา
ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
สถานที่ทำงาน อุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ
5. ชื่อ นางสาวเบญจรัตน์ มรรยาทอ่อน
ตำแหน่ง หัวหน้างานวิจัย
สถานที่ทำงาน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

	ประวัติย่อผู้วิจัย
ชื่อ – ชื่อสกุล	วิธาน จีนาภักดิ์
วัน เดือน ปีเกิด	20 มกราคม 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดกาญจนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	4/22 หมู่ 2 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี 71110
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	เจ้าของธุรกิจส่วนตัว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	4/22 หมู่ 2 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2534	ประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนอานวยวิทย์
พ.ศ.2538	มัธยมศึกษาที่ 3 จากโรงเรียนสารสิทธิ์พิทยาลัย
พ.ศ.2541	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาช่างยนต์ จาก วิทยาลัยการอาชีพ กาญจนบุรี
พ.ศ.2544	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างยนต์ จาก วิทยาลัยเทคนิค กาญจนบุรี
พ.ศ.2547	ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมเครื่องกล จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
พ.ศ. 2555	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ